

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 5 — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga číslo 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
8122, 8123, 8124, 8125, 8126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Hullova pobuda

Te dni smo objavili, da je 37 držav odgovorilo pritrdilno na neko mirovno pobudo ameriškega državnega tajnika za zunanje zadeve Hulla. Citateljem najbrž ni več v spominu, da je Hull dne 16. julija letos sprejel ameriške in tuje novinarje ter jim spričo dejstva, »da danes ni več nikjer sovražnosti, ki bi na kakršenkoli način ne zadevale interesov, pravic ali dolžnosti Zedinjenih držav Severne Amerike«, podal v imenu ameriške vlade posebno izjavo, v kateri je poudaril naslednja načela:

Amerika je za ohranitev miru; zato je nasprotna uporabi sile v mednarodni politiki ter vmešavanju v notranje zadeve drugih; zato je za urejanje mednarodnih problemov na mirni podlagi, s pogajanjem in miroljubnimi dogovori; zato je za strogo izpolnjevanje mednarodnih dogovorov; zato je za spremembo obstoječih pogojev le na osnovi pogajanj in miroljubnega postopka in le kadar bi to bilo zares nujno potrebno; zato je za odkritosrčno spoštovanje pravic drugih držav; zato je za poživljenje veljave mednarodnega prava; zato je naklonjena vsem ukrepom za povečanje varnosti in zagotovitev gospodarske stabilizacije na vsem svetu; zato je za odpravo vseh carinskih mej, ki ovirajo svobodni razvoj mednarodne trgovine; zato je končno tudi za omejitve oboroževanja, ako so zanj tudi vse druge države, sicer bodo tudi Zedinjene države storile vse za svojo obrambo.

To svojo izjavo pa je Hull na koncu omilil z naslednjim značilnim pristavkom: Izogibamo se slehernemu sklepanju zvez ali prevzemanju zagatnih obveznosti, ker verujemo v napore sodelovanja z miroljubnimi in mogočnimi sredstvi, da z njimi podpremo načela, ki sem jih navedel.

Hullova izjava ne vsebuje senzacionalnih napovedi ali doslej teoretično nepoznatih načel, katerih uporaba bi mogla preprečiti mednarodne sovražnosti in tako pripomoči k sožitju in sodelovanju narodov, ki predstavljajo prav gotovo ideal ogromne večine človeštva. Važno je samo to, da se Hull ni omejil le na sporočilo svoje izjave zbranim novinarjem, temveč da jo je ameriška vlada uradno takoj odposlala vladam vseh držav sveta, da izrazijo svoje mnenje o njej. Hullova izjava je postala potemtakem »nota«, ki vsebuje povsem določne predloge, na katere naj bi vlade kolikor mogoče jasno odgovorile. In to se je te dni zares tudi zgodilo.

Z izjemo Italije, Nemčije, Japonske, Kitajske in Španije so odgovorile vse glavne države. Ako odgovori navedenih držav še niso prišli, je razlog v samem Hullovem namigavanju na nekatere pereče mednarodne probleme, katerih obsodba je zapadla na primer v izjavi, da je Amerika nasprotna uporabi sile v mednarodni politiki, vmešavanju v notranje zadeve drugih, nespoštovanju prevzetih mednarodnih obveznosti itd. S temi namigi je Hull, ne da bi bil kak rekel, vendarle opozoril na nekatere znane mednarodne kršitve novejšega časa, od Abesinije preko Porenja in Španije do Daljnega vzhoda. Molk Kitajske in Španije, dveh zaradi mednarodnih kršitev močno prizadetih držav, pa je najbrž le odraz splošne skepse, ki je zajela vse miroljubni svet, odkar so mu trpe preizkušnje zadnjih dveh, treh let odvzele poslednje iluzije v uresničenje visoko zvenelih mednarodnih načel, katerih praktično nihče ne spoštuje.

V toliko je bila, lahko rečemo, tudi Hullova pobuda sprejeta na splošno precej hladno in brezbržno, dasi se na celno strinjanje z njo 37 držav. Vzrok temu nezanimanju za oznanjevanje visokih mednarodnih načel je, kakor smo že poudarili, predvsem v splošni apatiji, ki je zajela svet glede vere v kakršnokoli »novo« ali »boljšo« mednarodno organizacijo. Vendar pa je Hullov miroljubi predlog vzbudil neprimerno večje zanimanje kakor bi ga v istem času in ob istih okoliščinah mogel vzbuditi miroljubi načrt kateregakoli evropskega državnika. Vzrok je v tem, da je predlog prišel iz Zedinjenih držav Severne Amerike, katerih nevmešavanje v zadeve izven ameriškega kontinenta, ki mu Američani sami pravijo nevtralnost, je postalo že nekako absolutno načelo, ob katerem so se doslej razbila vsa prizadevanja za pridobitev Zedinjenih držav za aktivno mednarodno sodelovanje pri krepitvi miru.

Hullov predlog pomeni navzlic izredni stilistični previdnosti vendarle majhno razpoko v tem neprehodnem zidu ameriške nevtralnosti. Hull sam poudarja, da ni danes mednarodnega soora, ki ne bi istočasno zanimal vseh držav naenkrat in da »danes ni sovražnosti, ki ne bi na kakršenkoli način zadevale interesov, pravic in dolžnosti Zedinjenih držav«. Element oddaljenosti, na katerega se je doslej neshetokrat (zlasti glede Društva narodov) sklicevala Amerika v zagovor svoje nevtralnosti, je v Hullovi izjavi odmaknil nekoliko v ozadje. Obsodba nasilnih osvojitvev in kršitve mednarodnih pogojev, ki je v njegovi izjavi vsaj posredno za-

JAPONCI SE UMIKAJO PRED KITAJCI

Položaj japonske vojske se je precej poslabšal — Novi spopadi v Šanghaju — Obširni varnostni ukrepi velesil

Šanghaj, 13. avgusta. k. Kitajska uradna agencija je snoči objavila vest, da so kitajske čete na svojem pohodu proti Tien-cinu včeraj dopoldne zavele mesto Toulincen, ki leži 16 milj jugozapadno od Tien-cina. Kitajska vojska je pričela nemudoma prodirati dalje proti Lianguangčuangu, ki je od Toulincena oddaljen 5 milj. Japonska vojska se je pričela naglo umikati. Oddelki Japoncev je pobegnil celo z vlakom, ki pa se mu je pripetila nesreča. Tri kilometre severno od Lianguangčuanga je skočil s tira in se prevrnil. Več japonskih vojakov je bilo ubitih.

Kakor vse kaže, se je položaj japonske vojske na Kitajskem v poslednjih dneh precej poslabšal. Po vestih, ki so prispеле davi v Tokio, je vrhovni poveljnik japonske vojske na Kitajskem zahteval nova ojačenja. Japonci so na področju med Pekingom in Tiencinom docela prenehali prodirati proti jugu. Kakor pravijo današnji listi, je sedaj zavarovana proga Peking — Tiencin in s tem dosežena naloga japonske vojske.

V Vusung je med tem prispelo več novih japonskih ladij, s katerih se je že izkrcalo več tisoč japonskih vojakov. Kitajski vojaški krogi v Šanghaju računajo s splošno japonsko ofenzivo, ki naj bi se pričela na eni strani v Šanghaju, na drugi strani pa vzdolž proge Peking—Sjuan—Tiencin—Pukov in Peking—Hankov. Za to ofenzivo se sedaj vršijo velike priprave na japonski strani. V zvezi z njo je tudi delno premirje na severnem področju, kjer so se boji za Nankovski prelaz včeraj prekinili, pa tudi jugozapadno od Pekinga japonska vojska, ki se je koncentrirala v Cingtau, še ni pričela prodirati dalje proti jugu.

Napet položaj v Šanghaju

Zaradi incidentov, ki so se pripetili v poslednjih dneh v Šanghaju, je postal tu položaj zelo napet. Neke japonska vojna ladja je v pretekli noči obstreljevala moderni pomol Jukon, ob katerem so lahko pristajale tudi največje prekoceanske ladje. Pomol je bil docela razdejan. Kitajci se nikakor ne nameravajo odzvati pozivu japonskega poveljstva, da bi se umaknili od meje japonske koncesije in šanghajske severne postaje. Zato so že snoči nastali manjši spopadi ob robu japonske koncesije. Večji oddelki japonskega vojaštva so snoči zavzeli važne postojanke vzdolž vsega severnega dela japonske naselbine. Pričeli so tudi že obstreljevati kitajske čete, ki so se utaborile v bližnjem šanghajskem predmestju Capeju. Obstreljevanje je trajalo do 22.30. Vso noč je nato vladal mir. Tudi davi ni kazalo, da bi se boji nadaljevali, povsem nenadoma pa so se sovražnosti okrog poldneva spet pričele. Japonci so prešli v napad s svojih postojank v koncesiji, pa tudi v pristaniških okrajih. Kitajci so že ponoči ojačili svoje vrste. Do davi se je zbralo okrog 20.000 kitajskih miličnikov nasproti japonski naselbini. Čeprav so številčno močnejši, ne kaže, da bi lahko računali na kak uspeh, ker so Japonci tehnično v ogromni premoči. Poleg tega imajo za seboj še okrog 30 vojnih ladij z večjim številom letal. Ladje so zasidrane v bližnji luki Vusung, in v šanghajskem pristanišču.

Barikade v mednarodnih koncesijah

V mednarodnih koncesijah je zaradi najnovejših šanghajskih bojov med Kitajci in Japonci nastala velika skrb. Povsod postavljajo barikade. Iz Indokine so francoske vojaške oblasti poslale danes v Šanghaj bataljon francoskega vojaštva. V Šanghaju pa sta že danes pripluli angleška križarka »Chamberlain« in admiralska ladja »Auguste«. Sploh je angleško vojno brodogradništvo na Daljnem vzhodu prejelo nalog, naj bo pripravljeno za morebitna nova navodila. Anglija je v skrbih zaradi svojih interesov v Šanghaju. Angliji imajo tu več tovarn in drugih podjetij, katerih vrednost cenijo skupno na preko 100 milijonov funtov sterlingov. V Šanghaju živi okrog 9.000 Angležev. Le v skrajnem primeru bodo Angliji zapustili Šanghaj in prepustili svoja podjetja njihovi usodi.

Izjava kitajskega zunanjega ministra

Kako nevarno se je že razvil japonsko-kitajski spor, najbolj kaže izjava, ki jo je danes dal kitajski zunanji minister poročevalcu agencije »United Press«. V svoji izjavi je naglasil, da vlada na Kitajskem dejansko že vojno stanje. Kitajci ne najdejo drugega izhoda, kakor da se sami z vso odločnostjo branijo pred napadalci, ki

popadene, pa pomeni skupno z grožnjo, da se bo tudi Amerika znala primerno oborožiti, ako se drugi ne razorožijo, vsaj najmilejšo obliko grožnje na naslov nekatereh preveč dinamičnih držav naših dni.

Po vsem tem bi se le dalo sklepati, da demokrat Roosevelt ne želi spremenjati mednarodnih dogovorov, vstaveč one v Evropi, z isto brezbržnostjo kakor so to pred njim delali republikanci. Vendar je potrebno tudi tu postaviti neke meje. Ameriški demokrati so na primer nedvomno zagovorniki Stimsonove doktrine, ki ne priznava osvojitve ozemelj, doseženih s silo, toda »samo zaradi tega« nikakor še ne nameravajo aktivno poseči v dogodek izven ameriške posesti. Prav tako je izven dvoma, da je Roosevelt velik zagovornik demokracije in njene zmage v svetu, toda

jim hočejo iztrgati njih najboljše pokrajine. Pričakovati je, da bo kmalu tudi formalno proglašena vojna med obema državama.

Zaradi nevarnega položaja v Šanghaju je kitajsko zunanje ministrstvo odredilo, naj se vsa gotovina in vse vloge, ki se nahajajo v šanghajskih denarnih zavodih, nemudoma prepeljejo v Nanking. Med šanghajskimi vlagatelji je spričo tega nastala panika in so pričeli dvigati svoje vloge iz denarnih zavodov. Oblasti so še pravočasno odredile zaporo vseh bank za nekaj dni. V Nankingu je bil danes proglašen splošen moratorij.

Posredovanje velesil

Tokio, 13. avgusta. w. Zastopniki Nemčije, Zedinjenih držav, Francije, Velike Britanije in Italije so predvčerajšnjim izročili istočasno vladi v Nankingu in japonskemu poslaniku na Kitajskem skupno noto, ki naglašja pomen interesov treh velesil v Šanghaju. Nankinska vlada se pozivilja, naj umakne svoje čete, dočim se zahteva od japonske vlade, naj ne pošilja več ojačenj svojim četam.

Franco pripravlja novo ofenzivo proti Baskom

Nacionalisti hočejo likvidirati baskovsko vprašanje

HendaYe, 13. avgusta. o. Španska nacionalistična vlada je odredila zaporo francosko-španske meje pri Irunu. Kakor se za-trjuje, so mejo zaprli zaradi tega, ker se španski nacionalisti pripravljajo na novo ofenzivo na baskovski fronti.

General Franco je zbral pred Santandrom svežo vojsko, ki šteje 80.000 dobro oboroženih vojakov in kateri poveljuje generala Davilla in Garanda. Nacionalisti hočejo s to ofenzivo likvidirati baskovsko vprašanje. Baski razpolagajo s precej večjo vojsko, ki šteje okrog 120.000 mož, vendar pa tehniško slabše opremljena kakor nacionalisti.

Baskom primanjkuje predvsem orožja in streljiva.

Republikansko

vojno poročilo

St. Jean de Luz, 13. avgusta. AA. Uradno poročilo republikanskega poveljstva pravi, da so nacionalisti izvršili napad s tanki ob cest, ki vodi iz Sorije proti Madridu. Napad je bil odbit. Na aragonski fronti so republikanski oddelki pri Albacinu izvedli več izvidniških pohodov. V odseku pri Huesci je sovražnik izvršil napad. Na južni fronti so republikanske čete s pogumnim napadom zavzele Lopera, pa so se umaknile, ko so videle, da je do bil sovražnik močna ojačenja. Na fronti južno od Taja je sovražnik skušal napasti republikanske postojanke pri gradiču Sisa, pa je bil odbit. V odseku pri Bazasu je sovražno topništvo streljalo na republikanske postojanke. Vlada letala so bombardirala železniško postajo pri Parli in Grinonu ter metala bombe tudi na vojašnico južno od Teruela.

Napad podmornice na republikanske rušilce

Valencia, 13. avgusta. w. Vojno ministrstvo objavlja, da je dva republikanska rušilca na višini Cartagea napadla podmornica neznanе narodnosti. Povzročena škoda je na obeh rušilcih velika. Trije mornarji so bili ubiti, 9 pa je ranjenih.

Francoski zaščitni ukrepi

Pariz, 13. avgusta. o. Zaradi zadnjih italjskih napadov na francoske trgovske ladje je francosko mornariško ministrstvo odredilo celo vrsto varnostnih ukrepov. Predvsem bosta odšli na letališči v Bizerti etalno v pripravljenosti dve veliki napadni letali, ki bosta francoske trgovske in potniške ladje spremljali iz alžirskih luk španske obale. Poleg tega lo v pripravljenosti tudi večje število rušilcev in drugih manjših vojnih ladij, da nemudoma priskočijo na pomoč sleherni francoski tovarni ali potniški ladji, ki bi bila iz kakršnega razloga v nevarnosti.

Zaplenjen angleški parnik

London, 13. avgusta. o. Iz Santandra poročajo, da so španske nacionalistične vojne

malo verjetno je, da bi se »samo zaradi tega« želel zaplesti v kako novo vojno, ki bi je ameriško ljudstvo gotovo ne odobrilo.

Publicist Edgar Ansel Mowrer je menda še najbolj točno zadel bistvo ameriškega zadržanja v sedanjem mednarodnem položaju, ko je zapisal: »Nevtralnost, ki povsem obvladuje politiko Zedinjenih držav, se bo navzlic vsem simpatijam do ostalih demokracij zavlekla najmanj še tri mesece po izbruhu prve večje bodoče vojne...« Tudi danes je potemtakem še vedno aktualen rek, ki je krožil po svetu pred petnajstimi leti: Američani so čudni ljudje; izumili so »cocktail« in so ga dali svetu; izumili pa so prohibicijo in so jo obdržali zase. Tako nekako je tudi z njihovimi načeli o mednarodnem sodelovanju in njih nevtralnostjo...

Odklonjene japonske zahteve

Šanghaj, 13. avgusta. g. Ko so kitajske civilne oblasti odklonile japonsko zahtevo glede reparacij zaradi umora japonskega častnika in glede izpraznitve Šanghaja, se je pričela v Šanghaju pravcata vojna. V treh raznih krajih Capeja, ki je znan že po borbah 1. 1932. so se razvili polubični boji med japonskimi mornariškimi vojniki in kitajskimi miličniki ter četami kitajske centralne vlade. V mednarodni naselbini čujejo pokanje streljiv in eksplozije ročnih granat. Kitajci so na vseh važnih cestah ne samo v Capeju, temveč tudi v ostalih delih mesta zgradili barikade. Vsi izhodi iz mesta so zaščiteni s strelskimi rovi. Centralna vlada v Nankingu je v stalni zvezi s četami v Šanghaju, ki popoluoma obvladujejo položaj.

Bitka za Čapej

Šanghaj, 13. avgusta. w. Ze dopoldne so se čuli v mestu posamezni strelji, proti poldnev pa je prišlo v bližini glavnega japonskega stana v Čapeju do spopada med kitajskimi četami in japonsko patruljo.

Japonci so dobili ojačenja. Na obeh straneh so sodelovale strojnice in močnarji. Več cest je popolnoma v plamenih. V borbah so sodelovala na japonski in kitajski strani tudi letala.

Boji so popoldne zavzeli še večji obseg ter so se razvili v pravcato bitko za posest ozemlja pri Capeju, ki je ves v plamenih. Japonci so se pri svojem napadu na kitajske postojanke poslužili tudi tankov.

Nadaljnje borbe se vršijo v Klientungnanu, na železniški progi od Šanghaja v Vusung. Tudi za druge točke vzdolž te železniške proge se vršijo ljute borbe.

Napad japonske vojne mornarice

Šanghaj, 13. avgusta. w. Opoldne je neke japonske vojne ladje obstreljevala novi pomol med Šanghajem in Vusungom, čigar zgraditev je stala 5 milijonov kitajskih dolarjev, ter ga popolnoma uničila. Davi so Kitajci napadli z močnarji japonske vojašnice v Hongkovu, nakar so Japonci odgovorili z ognjem iz streljiv. Stiri velika poslopja v mestu so v plamenih. Ljute borbe so se vršile tudi v bližini dirkališča.

Japonci zavzeli

Nankovski prelaz

Tiencin, 13. avgusta. w. Po poročilih iz Pekinga so japonske čete po izdatni pripravi topništva v naskoku zavzele prelaz pri Nankovu, Kitajci so se umaknili na postojanke južnovzhodno od Nankova ter nudijo Japoncem hud odpor.

jaškim in trgovskim vohunstvom. Tajna oddajna postaja se je javljala pod geslom »Sifne«.

Marsejska policija je nadalje aretirala vicometa de Montrocheta in dva poštna uslužbenca. Prvi je priznal, da sta mu poštna uradnika izročala tajne listine, ki jih je nato oddajal nekemu agentu burgoške vlade.

Zakaj je bil ustavljen parnik „Plavnik“

Sušak, 13. avgusta. o. Kakor se je danes zvedelo, je španska nacionalistična križarka »Canariac« ustavila jugoslovanski parnik »Plavnik« in ga odvedla v melileško luko na zahtevo iz Salamance. Salamanska vlada je bila o vožnji »Plavnika« iz Alžira proti Oranu obveščena od svojih vohunov v Marseilles. Kakor znano, so prav te dni izsledili špansko vohunsko družbo v Marseilles. Vohuni so priznali, da so dali španski nacionalistični vladi informacije tudi o »Plavniku«.

Begunci

preplavljajo Francijo

London, 13. avgusta. g. Kakor doznava, je francoska vlada obvestila angleško vlado, da žal ne more več nuditi zavetja še drugim španskim beguncem. Španskih beguncev je v Franciji sedaj 45.000. Angleško zunanje ministrstvo je angleškim paroplovnim družbam, ki vozijo med špansko severno obalo in francoskimi pristanišči naročilo, naj ne izkrcujejo več španskih beguncev v Franciji. Mogoče je, da bo tudi angleška vlada v kratkem sprejela sličen sklep in da ne bo več dala dovoljenja za izkrcavanje španskih beguncev v Angliji.

Italijanski pogoji Angliji

Os Rim—Berlin mora ostati nedotaknjena

Budimpešta, 13. avgusta. br. Madžarski listi poročajo mnogo o sedanjem potovanju Mussolinija po Siciliji in pripisujejo njegovim govorom v zvezi z zbližanjem med Italijo in Anglijo velik pomen. Spričo okoliščin, da prejemajo izvirna poročila iz Rimla in da veljajo do neke mere za glasnike italijanskih zunanje političnih teženj, ki jih v Rimu ni mogoče proglašati, so zanimivi njihovi komentarji o najnovejšem razvoju položaja na Sredozemskem morju. S tega vidika je izzval precejšnjo pozornost članek, ki ga je objavil danes »Pester Lloyd« in ki pravi med drugim, da zahteva Rim od Londona priznanje najnovejšega položaja na Sredozemskem morju, torej tudi položaja, ki je nastal v Španiji, nadalje priznanje italijanske aneksije abesinskih dežel in sodelovanje v borbi proti Rusiji, da se ne bi njen vpliv razširil na države ob Sredozemskem morju. Razen tega je Rim proti temu, da bi se izolirala Nemčija. Najnovejši incidenti, ki so nastali med Anglijo in Nemčijo, Italiji ne gredo v račun. Zbližanje z Anglijo je mogoče le, če se ne likvidira os Rim—Berlin. V tej zvezi je zanimivo poudariti, da je polemika med Londonom in Berlinom po-nemahla.

Drummond na škotskem

London, 13. avgusta. br. Angleški poslanik v Rimu sir Eric Drummond, ki se že teden dni mudi v Londonu, je davi odpotoval na Škotsko, kjer se bo sestal z min. predsednikom Chamberlainom, kateremu bo podrobno poročal o svoji diplomatski akciji v Rimu v zvezi z zbližanjem med obema državama.

Eden se vrne v London

London, 13. avgusta. b. Zunanji minister Eden, ki se je skoro 14 dni mudi na dopustu, se prihodnji teden spet vrne v London, da reši nakatera nujna zunanje-politična vprašanja in pripravi vse potrebno za bližnje jeensko zasedanje Društva narodov v Zenevi. Eden se bo ženevskega zasedanja udeležil kot šef angleške delegacije.

Izgoni Nemcev iz Anglije

London, 13. avgusta. AA. »Daily Herald« poroča, da bo izgnanih iz Anglije večje

število nemških državljanov. Policija je nekatere nemških državljanov že dostavila odlok, da ne smejo več ostati v Angliji. Ti nemški državljani bodo vsak čas odpotovali v domovino. Nekateri Nemci so bili zadnji čas tako nadzirani od agentov Scotland Yarda, da so se sami odločili odpotovati iz Londona.

Ugotovitev tujih novinarjev v Berlinu

Berlin, 13. avgusta. AA. Društvo tujih novinarjev v Berlinu je stidleno poslalo delegacijo k državnemu podtajniku Walterju Funku, tiskovnemu načelniku nemške vlade, in Gottfriedu Aschmannu, pooblaščenemu ministru, da dobi podrobne podatke o obtožbi nemških listov proti tujim dopisnikom v Berlinu. Razen tega je društvo tujih dopisnikov poslalo listu »Angriſt« pismo, s katerim sprejema z ogorčenjem na znanje grožnje in obtožbe, ki jih je objavil snoči proti tujim novinarjem. Društvo odločno zavrača njegove navedbe, da so tuji dopisniki v Berlinu, zlasti Norman Ebbatt, bivši predsednik in eden izmed najodličnejših članov tega društva, v svojih poročilih zlobno potvarjali dejstva in da so protirevolucionarno delali proti nemški vladi. Dolej nam niste dali niti najmanjšega konkretnega dokaza, da temelje te obtožbe na dejstvih, pravi društvo v tem pismu. Vsakdo izmed naših članov ima čim največji interes zvedeti, kako mislite utemeljiti te obtožbe. Vaš list je omenil med drugim, da se je 80 britanskih dopisnikov prijavilo neposredno nemškimi uradnim činiteljem. Društvo tujih dopisnikov kot strokovno društvo, ki je kot takšno akreditirano pri nemški vladi, ne ve ničesar o teh 80 britanskih novinarjih. Društvo tujih dopisnikov misli, da glasovi, kakršne ste objavili o tujih dopisnikih, zelo ogrožajo ugoden razvoj mednarodnega razmerja, prav tako pa ga ogrožajo tudi poskusi, da se naslikajo novinarji kot ljudje, ki jih sme vsakdo nezakazano obrekovati.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo že za pol stoletja!

Francoski general o vrednosti ruske armade

Zanimive ugotovitve francoskega generala Ducheneja
o praktičnem pomenu francoske zveze z Rusijo

Pariz, 13. avgusta. b. V »Echo de Paris«, ki navadno zastopa stališče francoskega generalnega štaba, je izšel včeraj članek generala Ducheneja, ki je nekakšna kritika sedanega zavezniškega sistema francoske republike. Članek je spisan v tonu nekakšnega uradnega tolmačenja mnenja francoskega generalnega štaba in zasluži zato pozornost.

General Duchene se v članku dotika tudi češkoslovaške, posebno pozornost pa posveča Rusiji, ki je zaradi poslednjih notranjepolitičnih dogodkov stopila v ospredje zanimanja svetovne javnosti. Duchene je mnenja, da je bil očitni problem zelo kompliciran že v caristični Rusiji. Sedaj pa je postal še bolj zapleten. Članek je na splošno napram Rusiji precej neprijateljsko razpoložen in tudi ne prikriva svojih številnih predsodkov proti sedanjemu režimu. Značilno je na primer, da slika polom caristične fronte leta 1917 kot polom ruske in njegovih oficirjev. V ostalem pa vsebuje Duchenejev članek polno zanimivih navedb, ki silijo k razmišljanju.

Predvsem se Duchene sprašuje, kaj prav za prav predstavlja ruska armada. Po njegovem mnenju je njena moč v mirnem času nedvomno zelo velika, ima dobro izvrševanje in oborožene vojske, dober material, je dovolj disciplinirana in polna patriotskih čustev, poveljujejo ji pa zelo povprečni oficirji. Vrhovno poveljstvo zaoznanja da lež za nemškimi ali francoskim generalnim štabom. Verjetno je, da so žalostni dogodki zadnjega časa njegovo vrednost še zmanjšali. Takšna je sovjetska armada v mirnem času.

Kaj predstavlja ta armada v primeru vojne? O tem je težko izreči pravo sodbo. Njene letalske sile so nedvomno najmočnejše izmed vseh evropskih držav, saj štejejo okoli 3000 letal samo v evropski Rusiji. Od teh je 1000 bombarderjev, ki lete zelo hitro in ki jih vodijo spretni piloti. Letalstvo je gotovo važen element moči sovjetske armade. Tudi sicer je sovjetska armada po svoji kvantiteti pomembna sila, ki se sproti pomlaja z neizčrpnim človeškim materialom, ki pa ga je težko izuriti, izvežbati, voditi in izvrševati in ki zahteva vrhovno poveljstvo izrednih sposobnosti in močnega vpliva. Kvantiteta pa ne more nadomestiti kvalitete, kakor so to Rusi v svetovni vojni znova dokazali.

Nato nadaljuje Duchene svoja razmišljanja za primer vojne, ki bi nastala zaradi neizvaganega napada tretje sile na eno izmed obeh zaveznic, recimo na Francijo. Rusija bi po pogodbi morala priskočiti Franciji na pomoč. Toda ruska armada bi pomnila za Francijo dejansko pomoč le, ako bi se preko Poljske ali Rumunije in češkoslovaške lahko približala nemški meji. To je v poljskem primeru kaj malo verjetno, v rumunskem pa mogoče. Toda tudi ta pomoč preko Rumunije bi bila za Francijo brez velikega pomena, ker so zveze med Rumunijo in CSR nezadostne za večje prevoze. Preostane spotehtek samo zračna pomoč, ki pa bi spet oddaljenosti ruskih letalskih baz ostala tudi precej omejena.

Kaj smo pa mi dolžni Rusiji v zameno, se končno sprašuje general Duchene. Do čim nam Rusija, ki ima dovolj ljudi in zato tudi vojakov, nudi lahko le del svojih vojaških sil, ki bi prav gotovo ne moge odločno poseči v boj, bi morali na ljudje rešiti zavezništvo, kakršna je Francija, vreči takoj vse svoje razpoložljive sile na bojišče. Za Francijo bi se v takem položaju kaj kmalu pojavilo vprašanje njene obstoja. Za Rusijo je položaj boljši tudi za-

to, ker je francosko-ruska pogodba o vzajemni pomoči registrirana pri DN, torej velja kot defenzivna pogodba. V primeru resnih zapletov bi se prednosti tega pravnega položaja hitro pokazale. V Franciji so namreč prepričani, da bi Pariz in London v primeru neizvaganega napada lahko pritiskala na napadalca tudi s sredstvi, ki jih Rusija nima, in sicer London finančno, Pariz pa moralno.

Težko je že sedaj reči, ali pomeni ta osamljena, dasi ugledna kritika francosko-ruske pogodbe uvod v nadaljnje kritike in s tem k spremembi francoske zunanje politike glede ruskega zavezništva, ali pa je njen namen baš nasproten: prepričati Nemčijo in Italijo, da je francosko-ruska pogodba o vzajemni pomoči za Francijo bolj teoretična kakor praktičnega pomena, da bi se s tem ublažil odpor proti njej. Mogoče sta obe domnevi, realnejša pa se zdi druga, ker je malo verjetno, da bi se Francija prav v sedanjem položaju želela odreči zavezništvu, ki je morda zanjo zares samo teoretično, vendar pa velikega moralnega pomena, kar je med drugim dokazala baš nemška kritika proti tej pogodbi.

Novi aretacije v Rusiji

Moskva, 13. avgusta. b. Na nemškem poslanstvu vedo povedati o novih, po načrtu izvedenih aretacijah ruskih sumljivih oseb, med katerimi je to pot tudi velike tujeve, zlasti Nemcev in Madžarov. Aretirani Nemci so po večini specialisti, strokovni delavci in inženjerji. Skupno število vseh aretiranih Nemcev dosega 200, od njih jih je bilo 14 aretiranih v Moskvi, 9 v Leningradu, 3 v Kijevu, 5 v Novosibirsku, 2 v Tiflisu, 25 v Harkovu itd. Med ostalimi aretiranimi izomci je, kolikor se je moglo do sedaj ugotoviti, najmanj 140 Madžarov.

Z izjemo onih Nemcev, ki so bili kot tuji državljani izgnani, je v ruskih zaporih vse polno takih, ki so zaprti že polnih devet mesecev, ne da bi oblast dovolila njihovim sorodnikom ali zastopnikom nemškega poslanstva, da jih obiščejo. Nemško poslanstvo je zaradi tega ponovno protestiralo pri sovjetski vladi, vendar pa do sedaj brez uspeha.

Kakor poroča »Turkmentskaja Iskra«, je bil te dni aretirani in odstavljeni tudi predsednik turkmentske republike Ajtkov, ki je tudi označen za državnega sovražnika in trockista. Istočasno sta bila aretirana tudi Atabajev, predsednik sveta turkmentskih ljudskih komisarjev in njegov namestnik Sakarov ter osem članov turkmentske vlade. Na Ajtkovo mesto je bil imenovan dosedanj komisar za poljedelstvo Batar Atajev. Prav tako je bil odstavljen tudi predsednik sveta ljudskih komisarjev v Uzbekistanu Abdulah Karimov.

Imenovanje dveh komisarjev

Moskva, 13. avgusta. b. Za ljudskega komisarja prehtane je bil imenovan Badajev, za komisarja socialnega zavarovanja pa Šaburova. O usodi dosedanjih komisarjev Lobova in Nagovicina ni mogoče ničesar izvedeti.

Demanti o atentatu na Vorošilova

Pariz, 13. avgusta. AA. Agencija Havas poroča iz Moskve, da je popolnoma neresnična vest, da je bil na maršala Vorošilova v Tuli izvršen atentat.

Litvinov v Karlovih varih

Praga, 13. avgusta. O. Karlove varti so danes postale za nekaj dni važno mednarodno politično središče. Nekaj dni se tam mudi bivši rumunski zunanji minister Titulescu, danes pa je tja prišel ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov. Nadalje se tam nahajajo trije aktivni češkoslovaški ministri in štirje aktivni rumunski ministri. V Karlovih varih se nahajata tudi aktivni ministri neke druge balkanske države in še neki ugledni politiki ene izmed članic Male antante. Titulescu je imel, kakor se zatrjuje, že več sestankov s češkoslovaškimi in rumunskimi ministri. Sedaj se bo sestel še z Litvinovim. V Karlovih varih se kljub demantiranjem rumunskega min. predsednika Tatarescu ponovno širijo govorice, da bo Titulescu že v kratkem dobil mandat za sestavo nove vlade.

Pred likvidacijo abesinskega vprašanja

London, 13. avgusta. br. Listi poročajo, da sta se sedaj angleška in francoska vlada dogovorili o odločitvi za to, da se v prihodnjem zasedanju sveta Društva narodov likvidira abesinsko vprašanje na ta način, da se abesinski delegaciji ne priznajo delegatske pravice. Listi sporazum med Parizom in Londonom ugodno komentirajo, pravijo pa, da je šele načelna značaja. Kakor poročajo iz Pariza, so tamkajšnji listi objavili vesti, da se med Francijo in Anglijo šele pričela pogajanja za ureditve abesinskega vprašanja v omejenem smislu.

Ženevska posvetovanja o Palestini

Ženeva, 13. avgusta. b. Predsednik cionističnega gibanja Weizmann, ki je včeraj na židovskem kongresu izvajal izglasovanje znane resolucije glede Palestine, se je že sredi takoj po svojem prihodu v Ženevo, kjer zaseda sedaj mandatna komisija, setel z angleškim kolonialnim ministrom Ormsby Gorem, kateremu se sporočili stališče židovskega kongresa v Curihu o predlogu palestinske komisije in se z njim posvetovali tudi glede pogajanj židov z angleško vlado.

Huda stavbna nesreča

New York, 13. avgusta. AA. V New Brightonu (država New York) sta se na lepem podrla dve hiši. Dosele so našli pod razbitinami 13 trupel. Boje se, da bo celotno število človeških žrtv mnogo večje.

Beleške

Skrivnosti »Slovenčevega« koša

»Slovenec« je z velikim veseljem ponatleni uvodnik »Hrvatskega dnevnika«, ki polemizira z nedeljskim člankom senatorja Jova Banjanina o stališču JNS napram jugoslovenskemu konkordatu. Z njim dokazuje, da niso resnične vesti o rezerviranih stališču dr. Mačka napram konkordatu in da ni dal znane izjave, da so Hrvati proti konkordatu, katero je sicer v njegovem imenu sporočil v Beogradu novinarjem dr. Kostić iz Zemuna. Mi smo o tem članku hrvatskega lista poročali že včeraj in ga citirali, ker je v celoti potrdil naše skromno in laično mišljenje, da ne more biti borba proti konkordatu borba proti živemu Kristusu, kakor je trdil mariborski »Slovenski Gospodar« in potrdil ljubljanski organ Katoliške akcije »Slovenec«. Stari marohist in ljubitelj čiste resnice v Kopitarjevi ulici je ponatlen, nil vse članek »Hrvatskega dnevnika«. Vigel je v koš samo njegovo najbolj zanimivo poglavje — obsodbo svojega lastnega pisanja in tako pripravil svoje čitatelje ob velik užitek, da bi videli, kaj pravi dr. Mačkov organ o »neumestnem pisanju« njihovega lista. Kako lepo bi bilo, če bi »Slovenec« serviral svojim čitateljem ugotovitve »Hrvatskega dnevnika«, da je konkordat človeško delo, ki ima lahko tudi svoje pogoje in da je zaradi tega »Slovenec« obramba konkordata z vmešavanjem samega Kristusa ne samo nepolitična, ampak tudi načelno nepravilna. Pri »Slovencu« pa so se najbrže žirirali poleg blamaže tudi čitateljevi, zlasti med duhovniškimi krogi, ki bi najbrže vsi pritrdili, da je dr. Mačkov organ prav povedal, če že tega nočejo priznati »Jutru« kot »glasilo jugoslovenskega svobodomislstva«.

Ker je že ravno govor o svobodomislstvu, moramo že reči, da so pri »Slovencu« grdo nevalježi. Saj je bil ravno glavni poročevalec vladne večine in kljub, da JRZ v konkordatski razpravi človek, ki igra zelo vidno vlogo v svobodomislstvih masonskih krogih. »Slovenec« je imel nad njegovim govorom veliko dopadenje in ga je slavil kot pravo odkritje. In pri tem je najbrže z nami vred vedel, da je gospod odličen mason.

Po proslavi pri Sv. Juriju ob ščavnici

Preteklo nedeljo so proslavili v Sv. Juriju ob Ščavnici 50 letnico tamošnjega bralnega društva, ki so ga ustanovili sami napredni in narodni ljudje. Proslavo so združili s taborom JRZ in letovadnim nastopom slovenskih fantov. »Slovenec« je objavil o proslavi obširno poročilo in hvalil veliko udeležbo, domačini pa z njo niso bili nič kaj zadovoljni in so pridedili sami pri- znavali, da je navadno več ljudi na sre- dnje uspelem sokolskem nastopu. Pohvaliti pa moramo pridedilce, da so dali proslavi jugoslovenski značaj vsa jna zunaj s tem, da so izobesili samo državne zastave. Vse- ga je bilo sedem plemenskih trobojnic in še to iz papirja. Mnogo negotovanja je bilo med udeleženci, ker se proslave ni udeležil noben od napovedanih odličnih politikov. Prišel ni niti dr. Korošec, ki je sicer domačin; poleg tega je odklonil še kumstvo pri razvijanju nove zastave.

Uradna »Zavetnica slovenskega naroda«

V popoldanski izdaji »Slovenca« čitamo, »da priroče v nedeljo 15. t. m. vse ljubljanske župnije romanje na Brezje. Namen skupnega romanja je, da prvič v skupni molitvi poprosijo Brezjansko Gospo, da bi jo tudi svečano in uradno lahko klicali za »Zavetnico slovenskega naroda«. Kasneje se bomo tudi obrnili na naše šole, da nam to izposljujejo v Rimu. — Ljubljanski župniki.«

Nepotrebna jeza

»Hrvatski dnevnik« je posvetil cel uvodnik našim političnim beležkam iz hrvatskega političnega življenja. V njih vidi neko »zlobno roganje na račun Hrvatov, slovensko konkurenco hrvatskim letovščarskim krajam, pisanje proti hrvatskemu narodu itde. Mi se čudimo toliko jezi zagrebškega lista, ko nismo storili ničesar drugega, kakor da smo samo beležili stvarna dejstva: napade na dr. Mačka v zagrebški »Danice«, demonstracije proti raznim trgovcem v Dubrovniku, ker niso izobesili zastave ob priliki rojstnega dne g. predsednika dr. Mačka itd. Verujemo, da izgleda domač obraz v tujem ogledalu včasih malo odvraten ali smešen, toda zato še ni ogledalo krivo. In tako je tudi z našimi beležkami iz hrvatskega političnega življenja, v katerih beležimo samo kroniko, pa naj potem izgledajo gospodom pri »Hrvatskem dnevniku« žalostne, ali pa smešne. Ako bi bili pošteni in dobrosamerni, potem bi nam morali biti za nje samo hvaležni, saj seznanjajo z njimi Slovence z dogodki onkraj Kolpe in Sotle, njim samim pa omogočajo oceniti, kako izgledajo gotove stvari med njimi tudi še iz kake druge perspektive, kakor jo nudi Vlaška ulica.

Zagrebška bilanca

Zagrebška »Danica« nadaljuje s kritiko vodstva hrvatskega narodnega pokreta. Tako se vprašuje ob proslavi devete obletnice Radičeve smrti, »kaj smo storili za ureditev hrvatskega vprašanja?« Odgovor, ki ga daje list, je zelo kratak: »Ničesar! Radič je bil tisti, ki je prekinil s pasivno politiko in proglasil parlament za edino in izključno torišče borbe. Mi nismo hoteli več sodelovati v parlamentu. Priporočujemo narodu o skorajšnji zmagi Radičevih idej in ga krmimo s frazami in zastavami. Devet let že slavimo Radiča. Izdajamo njegova dela, izobesimo zastave, kličemo Hosana njegovemu nasledniku in trdimo, da bo abstenenca uredila hrvatsko vprašanje. Zapustili smo Radičovo načelo o narodnem edinstvu in dočim govorimo ter prepričujemo tisk, da so za nas državne meje izven razprave, sviramo narodu pesmi o »svobodni Hrvatski«. Narodno energijo, ki jo je prebudil pokojni Radič, trošimo za vesele narodopisne zabave. Devet let že razpisujemo s praznimi frazami in ugonsabljamo Radičovo dediščino. Vsakemu se tako objektivnemu kritiku grozi iz- ključitvijo iz vrst hrvatskega pokreta in zahtevamo absolutno pokorščino voditelju. Namesto miroljubnosti smo uvedli teror po naših yaseh in dopustili, da so se vrini-

„Ubili so — ubijalca“

Nekaj podrobnosti o umoru iraškega diktatorja, šefa
generalnega štaba Bekir Sidkija

London, 13. avgusta. k. Kakor je bilo že objavljeno, je bil v Mosuliu v Iraku izvršen atentat na šefa generalnega štaba iraške vojske generala Bekirja Sidkija, ki velja za iraškega diktatorja. Poleg njega je bil ubit njegov spremljevalec general Mahmud Ali Javaudi, poveljnik iraških letalskih sil.

General Bekir Sidki je s svojim spremljevalcem potoval v Ankaru, da bi se udeležil velikih turških manevrov, nato pa je nameraval odpotovati v Nemčijo, kamor ga je povabil nemški generalni štab. Napadel ga je neki vojak, ki je oddal iz revolverja več srellov proti generalu Sidkiju ter ubil njega in generala Javaudija. Zločinca je bil takoj aretiran.

General Bekir Sidki je pred 10 meseci izvršil prevrat v Iraku. Njegov prednik general Jalar Pašna je bil ubit. Za predsednika vlade je bil nato imenovan Ismet Sulejman, vendar pa je imel general Bekir Sidki odletel diktatorsko oblast v vsej deželi. General Sidki je napravil sijajno vojaško kariero. Politično se je naslanjal na

Turčijo in na Nemčijo. Bil je hudi nasprotnik Velike Britanije. Njeni interesi v Iraku so bili po uvedbi njegove diktature zelo ogroženi. Kakor znamo, je v Mosuliu središče angleških petrolajskih vrelcev. Tudi Perzijski zaliv je za Anglijo zelo velika pomena. Kakor znamo, je bil Irak do l. 1932 pod mandatom Velike Britanije. Sedaj vlada tam iraški kralj, ki pa je star šele 25 let.

Zaradi umora šefa generalnega štaba in poveljnika letalstva je bilo včeraj aretiranih več častnikov posadke v Bagdadu. Zeleniški in telefonski promet z Mosulom je bil včeraj začasno ustavljen. Načelniki tujih diplomatskih misij so včeraj položili vence na oster žrtve atentata.

»Times« piše, da bi se moralo reči ob tej priliki: »Ubili so ubijalca«. Tudi drugi londonski listi pišejo, v sličnem tonu in poudarjajo, da je pokojni dal ubiti hrvatskega ministra. Zato se je moglo pričakovati, da se bo kaj takega zgodilo. Listi se vprašujejo, kako se bodo sedaj razvijali dogodki, ko je bil ubit »moč železne roke«.

Ideolog JRZ za depolitizacijo cerkve

V četrtke zvečer je imel znani ideolog JRZ, minister za šume in rudnike Djura Janković, daljši govor o konkordatu pred zaupniki stranke v nekem beograjskem predmestju. Med govorom se je dotaknil tudi sklepa sv. sinoda, da se razrešijo gotovih pravci vsi pravoslavni ministri in poslanca, ki so glasovali za konkordat. Dejal je, da je na čelu te akcije dvojce, troje pravoslavni škofov in nekaj malo duhovščine. »Nam je zaradi tega hudo. Ti ljudje so zadnje dni storili nekaj, kar je bilo do sedaj v zgodovini pravoslavja nezna- no. Odvzeli so nam častne pravice v naši lastni pravoslavni cerkvi. To kazeno smo sprejeli s čisto vestjo, ker mislimo, da nas ni kaznoval niti Bog, niti naša sveta pravoslavna cerkev, nego dvojce troje škofov, ki so naši politični nasprotniki. Uverjeni smo, da bo vse to arhierejski sabor popravil in zato se ne bomo bojevali niti z omenjeno dvojico, trojico škofov, ker ne maramo škodovati naši pravoslavni cerkvi. Naj jih sodi Bog, nas pa bo tudi nagradil za naše mirno in stoično stališče.«

Nato je govoril minister Janković obširno o vmešavanju v cerkveno politiko ter rekel nekaj besed, ki si jih lahko postavijo za ogledalo tudi njegovi prijatelji v Sloveniji, posebno pa še gosposde v Kopitarjevi ulici. Rekel je namreč, »da se smatra s prijatelji za najboljšega branitelja pravoslavne cerkve, ker ne bo pristal na to, da se cerkev pretvori v politično torišče. In mi

apeliramo na ves naš narod (gospod ministri) je torej mislil tudi na naše drage prijatelje v Sloveniji, da naj pustijo vstop v cerkev zunaj svojo politično togo in jo obesi na klin pred vrata. Pred vstopom v sveti hram naj tudi prežene iz svoje srca vsa mržnja in sovraštvo proti političnim nasprotnikom. V cerkvi naj narod samo moli. Kdor tako ne dela, ta skrni cerkev. Cerkev ne sme biti pozornica političnih borb, nego svetinja za nas vse.«

Govor gosposda ministra Jankovića je objavil v izveščku tudi »Slovenec«. Pri tem je po svoji stari navadi poveril značajni konec in ga končal s pozivom gosposda ministra, naj narod pusti politično togo pred vrati. Zamolčal je tudi poziv, naj se otrese pred vstopom v božji hram mržnje in sovraštva proti političnim nasprotnikom, kakor tudi, da je izbrabjanje cerkve za politične namene njeno skrunjenje. Okolarni gosposde v Kopitarjevi ulici so tudi vrgli v koš njegov klic, »da cerkev ne sme biti pozornica političnih borb, nego svetinja za vse.« Zakaj, ni težko uganiti. Mislimo, ki bi prišli v kaj težak položaj pri svojih pridržih, če bi se morali odzvati pozivu g. ministra Jankovića in depolitizirati svoje nedeljske propovedi. Pri večini od njih najbrže ne bi ostalo potem več, kakor čitanje evangelija in berilo iz apostolskih del.

Rojstni dan

kneževiča Aleksandra

Beograd, 13. avgusta. AA. Za rojstni dan Nj. Vis. kneževiča Aleksandra je bila danes služba božja v dvorni cerkvi na Dedinju. Udeležile so se je dvorne dame in civilni in vojaški dom Nj. Vel. kralja.

Princ Mihajlo na poti skozi Jugoslavijo

Subotica, 13. avgusta. p. Z današnjim jutranjim vlakom se je vračal iz zapadne Evrope preko Subotice v Bukarešto rumunski prestolonaslednik vojvoda Mihael. Kompoziciji rednega brzega vlaka Pariz — Bukarešta je bil zanj dodeljen poseben dvorski vagon.

Letopis državnih železnic

Beograd, 13. avgusta. AA. Glavno ravnanje letopisa državnih železnic je izdalo letopis državnih železnic, ki je prva knjiga te vrste po vojni. Letopis obsega tisoč strani in je razdeljen na štiri dele. V prvem je vse železniške osebe po posameznih enotah, v kateri služijo. V drugem delu so službenici po svojih položajih. Tretji in četrti del obsega tabelarni pregled po imenih in naznam uslužbenec. Letopis se nanaša pri ekonomskem oddelku glavnega ravnateljstva državnih železnic in stane 50 Din. Nov ruski

Iz državne službe

Beograd, 13. avgusta. p. Sodni pripravnik Kazimir Modić je napredoval za pristava v 8. položajni skupini in je bil hkratu iz okrožnega sodišča v Celju dodeljen celjskemu sreskemu sodišču. — Knjižovodja Viktor Kopač je premeščen od rudarskega glavarstva v Brezju k rudarskemu glavarstvu v Skoplju. — Uradniški pripravnik Mirko Kranjc je napredoval za računsko uradnika v 8. položajni skupini pri izseljeniškem uradu v Düsseldorfu.

Sporazum o službenih pogojih mornarjev

Split, 13. avgusta. p. Sredi ob 8. je bila zaključena konferenca zastopnikov brodatnikov in pomorščakov, na kateri so se načelno sporazumeli o ureditvi vseh vprašanj, ki se tičejo službe na ladajah. Sporazum je bil dosežen zlasti glede prehrane mornarjev na ladajah tako, da bodo kontrolno prehrane vršile državne oblasti, ne pa mornarji sami, kakor so zahtevali. Nadalje so se sporazumeli glede pomorske borze dela, pokojninskega zavarovanja, invalidskega zavarovanja, itd.

li v naše vrste brezposelni neinteligentni kričaji in frazeriji. Naš pokret je v slepi ulici in tako stojimo po devetih letih igranja na tamburice in prepevanja narodnih davorij tam, kjer smo stali ob smrti pokojnega Radiča.«

Po takih napadih ni čudno, če postaja voditelj hrvatskega pokreta nemirni in da posamezni pristaši dr. Mačka javno zažigajo »Danico« po hrvatskih mestih. Tako so tudi razumljiva zaklinjanja narodnega poslanca Dane Škarice, da naj narod ne naseda intrigam in lažem, ki jih trosijo proti »velikemu voditelju in predsedniku dr. Vladku Mačku« sovražni hrvatskega naroda. »Napadi proti dr. Mačku so napadi na sam hrvatski narod. Vrše jih plačanci, ki hočejo razbiti strnjene vrste hrvatskega narodnega pokreta. Prišel bo čas, ko bo hrvatski narod s to golaznijo temeljito in za vedno obračunal.«

Govorice

o konkordatu

Beograd, 13. avgusta. AA. Sovražniki javnega reda in mira in nasprotniki režima si v zvezi s sprejetjem konkordata v narodni skupščini izmišljajo razne neresnice in v zmernih govorih v njih tendenciozno razširjajo.

V interesu javnega reda in mira prebivalce opozarjamo prebivalstvo, naj ne naseda tem neresničnim in tendenčnim vestem in naj se ogiba vseh, ki si jih izmišljajo in jih razširjajo.

Oblastem in organom notranje uprave so dana navodila, naj proti razširjevalcem teh vesti nastopijo najstrožje po zakonu. (Iz notranjega ministrstva št. 15.583 od 13. avgusta 1937, Beograd.)

Nov učiteljski grob

Ko roja na polju je vsahnil včeraj v cvetu svoje mladosti, star komaj 25 let, g. Boris Agrež, učitelj v Zabnici pri Kranju. Poln zamisli je šel v življenje, ni si gradil gradov, hotel je le ustvarjati. Zavratna bolezen ga ni ovirala v njegovem delu. Poznal ni nobene ovire, prijel je za delo, kjerkoli ga je našel in se ga oprijel z nasmeškom, kakor ob urah najhujšega svojega trpljenja. S trnjam je bila posajana vsa njegova življenska pot, a nikdar ni klonil. Se na smrtni postelji se je zanimal za vse dogodke v našem javnem življenju, posebno pa je bil v skrb za svoja miljenca — Sokola in čitalnico v Zabnici, kjer je bilo prvo torišče njegovega delovanja. Mlad in žlahten sokolski cvet je vsahnil z njim, pokopane bodo mnoge nade. Pogreb mladega učitelja-idealista bo v nedeljo, ob 5. pop. v Rajhenburgu. Naj mu bo lahka slovenska zemlja, ki jo je tako ljubil, žalujcimo pa naše iskreno sožalje!

Radijska oddaja za izseljence

Beograd, 13. avgusta. AA. Prekocean- ski prenos kratkovalovne radijske postaje v Beogradu bo v noči med 14. in 15. t. m. od 1. do 2.15. po srednjeevropskem času. Prenos na valu 49.18 m. Spored bo naslednji: 1. Državna himna, 2. napoved sporeda, 3. Gradinovo zlato, 4. svira godba kraljeve garde, 5. Predavanje o jugoslovenskem Sokolu, 6. Gorenjka, polka, 7. pismo iz domovine, čita ga, Uloga, 7. V šmihelu sem jaz doma, slovenska narodna pesem, 8. poročila iz domovine v slovensčini, 9. pismo iz domovine v arborhva štini, 10. Lela Gjorgjevićeva poje narodne pesmi, 11. glasovi iz Gorskoga Kotarja, glasbano ilustrirano predavanje, 12. Lela Gjorgjevićeva in Sime Begović pojeta narodna pesmi, 13. napoved prihodnjega sporeda, 14. znak kratkovalovne postaje, 15. državna himna.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Po oblačitvah v severozahodnih predelih, kjer utegne tudi deževati. V drugih krajih države jasno. Toplota se bo še dvignila.

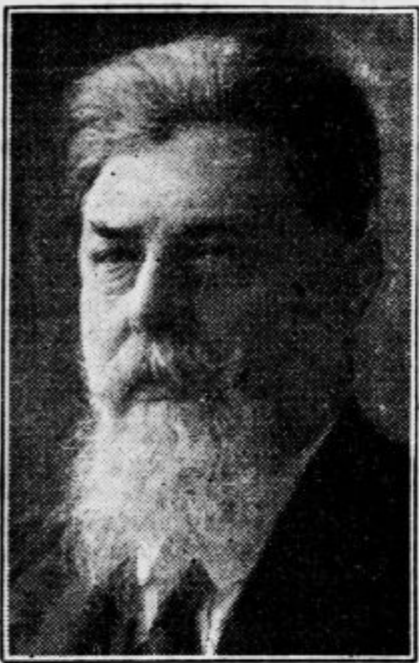
Zagrebška: Toplo in spremenljivo vreme.

Donajska: Po večini oblačno, od časa do časa padavine, možnost neviht, soparni, zapadni vetrovi.

Naši kraji in ljudje

Spomenu tržaškega pionirja Danes popoldne bo pokopan g. Anton Germek

Ljubljana, 13. avgusta. Kakor smo kratko beležili, je včeraj umrl v Ljubljani upokojeni mestni učitelj iz Trsta g. Anton Germek. Bolhal je že dalje časa. Doma je bil od Sv. Ivana pri Trstu, kjer se je rodil 11. februarja 1868. Po nižjih srednješolskih razredih je prestopil na učiteljsko v Kopru, katero je dovršil z najboljšim uspehom, star šele 19 let.

skimi voditelji. Njegov vpliv ni veljal le pri tržaških rodoljubih, marveč je segal daleč čez tržaški okraj v Istro, na Kras in na Goriško. Bil je vodja slovenskega učiteljskega pokreta v Trstu in na Primorskem. Redno je obiskoval vsa učiteljska zvezna zborovanja. Kot vdan stanovski tovariš je bil povsod zaželen družabnik. Njegova statista postava, fin in odločen nastop ter taktično vedenje nasproti vsakomur, — to ga je delalo močno prikupljivega. Na prvi pogled je bil nenavadno sličen dr. Ivanu Tavčarju. Ker je perfektno obvladal italijansko, je bil zaradi svojih lepih lastnosti zelo upoštevan tudi pri Italijanih. Po upokojitvi se je preselil na Goriško. Vzel je v najem večje posestvo ter se je z vne-mo posvetil kmetijstvu, zlasti vrtnarstvu, sadjarstvu in vinarstvu. Pred leti pa je prišel v Ljubljano, kjer so se stalno bivali njegovi potomci. Pri hčerki in sinu se je naselil. Žal ga je pred par leti zadel kap in odlej je bil navezan le na sobo in posteljo. Smrt ga je rešila trpljenja. In tako leže v grob eden izmed poslednjih, nekoč slovečih zavednih slovenskih učiteljev, prosvetnih in gospodarskih delavcev na tržaških tleh. V soboto popoldne nastopi svojo poslednjo pot, da bo užival počitek v svobodni zemlji, kateri je bil vdan iz vsega srca. Slava njegovemu spominu!

Antonu Germeku

Tako se redči naša stara vrsta, ki bil si vodja ji za težke dni, ko merili s sovražnikom moči na vročih tleh Gorice smo in Trsta.

Kje pa je danes tista volja čvrsta, ki lila je od Tebe v našo krst? Kje tiste dobre, stroge so oči? — Mar naj vse vzame nam ta črna krsta?

O vem: Ko vsi govorniki ob jami izročijo poslednje Ti pozdrave, in zapoje Ti pevci »Nad zvezdami«

ter bodo k tlom vsem nam klonile glave, Ti sam boš večno isti vstal pred nami: »Fantje, v boji! Naprej zastava Slave!« Ljubljana, 13. avgusta 1937.

Janko Samec.

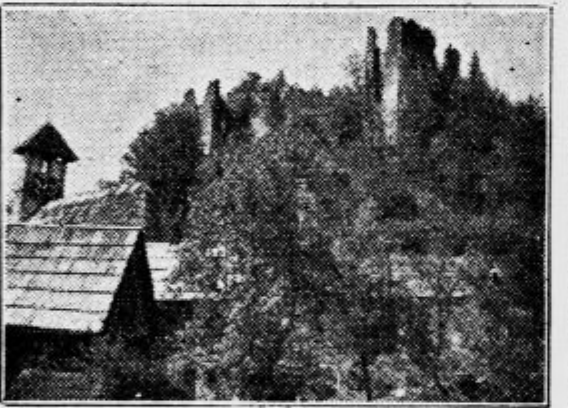
Pota med kočevske Slovence Nekaj nasvetov za kratke izlete po Kočevskem

Jutrišnja nedeljo torej v Kočevju! Dopoldne bo glavna skupščina CMD, popoldne pa priredi Sokol svoj letni toledovski nastop. Prav je, da se združita prireditvi dveh eminentno važnih narodnoobrambnih organizacij. In prav je, da bodo sodelovale tudi druge nacionalne organizacije, ki prihitijo v Kočevje iz Ljubljane in od drugod. Tako doživimo veliko vsenarodno slavo. Prihiteli pa bodo v večjem številu tudi Slovenci in Slovenke iz vseh krajev naše Kočevske, da bo zbrano vse, kar čuti z nami.

Slovensko Kočevje in naša Kočevska se dostojno pripravljata na jutrišnji praznik. Ko pa že boste v Kočevju, ne zamudite tudi prilike obiskati gotovo še mnogim nepoznane slovenske kraje onkraj Rimze in Kočevja. »Jutro« je hvaljevalno odprlo še večkrat svoje stolpce pisem, ki so opisovali v splošnem izlete po slovenskem Kočevskem. In ravno zdaj, ko pridete v Kočevje na narodno obrambni zbor, lahko v par dneh z majhnimi stroški prepotujete lep košček naše slovenske zemlje. Tu nekaj nasvetov.

Iz Kočevja proti Koprivniku in nazaj ete v poldnev, v istem času lahko pridete dalje proti Majerju in v Črnomelji. Zadolgovni boste z izletom iz Kočevja v Staro cerkev — Koblerje, k izviru Rinje in z večernim avtobusom skozi Stari log proti Žužemberku, kar vse lahko opravite v enem dnevu. Skozi Dolgo vas in Livold lahko krenete po prijazni poti v Mozelj, kamor dospete v dobri uri, od tam pa ali na znamenito Zidovo v eni uri in v Kostel — Banjo Loko, potem pa z avtobusom zvečer nazaj. Iz Mozlja vas vodi tudi lepa pot naprej proti Koprivniku in nazaj skozi Onek zopet v Kočevje. Torej spet dva celodnevna izleta. Nadalje so priporočljivi še naslednji izleti v osrčje naše Kočevske Švice in v naš neznan, a zanimivi Kostel.

Iz Kočevja vas jutri sušaški avtobus ob 9. odpelje po krasni vzpeti cesti čez Fridrihtanjski klanec, odkoder se vam nudi razgled, vreden kamere, po srednjem delu Kočevske deželice. Naenkrat pademo v Stalcarje, kjer po polurni vožnji iz Kočev-

Razvaline starega Kostela

ja zapustimo vozilo in se podamo peš v smeri Nove Lazi — Kočevska Reka, kamor dospemo v dobri uri hoda. Tam najdete v prijazni slovenski gostilni Buzina primerno okrepčilo, nato pa jo mahnete ali v smeri Gotenica — Grčarica — Rakitnica — Ribnica v dobrih štirih urah hoda skozi kočevske gozdove in tesa, ali pa se vzpnete iz Kočevske Reke po lepi cesti proti Borovcu, kamor dospete v eni uri. Tam se okrepčate v slovenski gostilni g. Cimpriča, nato pa ste lahko v uri vrh Krempe, odkoder imate zopet očarljiv razgled po slovenski Kočevski na eni in dolini Kolpe na drugi strani. Iz Krempe se ali spustite nizdol in skozi vasi Inlauf — Gornja in Dolenja Briga, ali pa jo mahnete kar po grebenu Krempe naprej, potem pa skozi Brigo na Ajbelj, kjer ujamate večerni sušaški avtobus v

smeri Kočevje — Ljubljana. Lep izlet je tudi, ako se peljete z jutrnjim sušaškim avtobusom iz Kočevja skozi Stalcarje do Banje Loke, od tam pa ste že peš v tri četrt ure v senci razvalin znamenitega Kostelskega gradu. Obiščete obenem »trge« Kostel in se lahko v 20 minut oddaljeni Kolpi ohladite, nato pa jo mahnete nazaj skozi Banjo Loko ali na večerni avtobus, ali pa nadaljujete pot skozi Brigo Doljno in Gorenjo v Borovec, kjer boste lahko našli skromno nočišče v slovenski šoli, drugi dan pa se vzpnete na Krempe in naprej na Krokarija ter nadaljujete nizdol proti Kočevski Reki do Stalcarjev, kjer lahko zopet sedete v avtobus, ki vas odpelje nazaj proti Kočevju in Ljubljani.

V teh vrsticah sem vam skušal podati le nekaj pol-, eno- in dvodnevnih izletov po slovenskem Kočevskem. Obiščite te kraje in ne bo vam žal. Se se boste vračali, obenem pa boste s svojimi obiski dvigali med kočevskimi Slovenci zavest in ponos, da je lepa Kočevska za vekomaj naša. Na svilenje na slovenskem Kočevskem!

Samo del prireditvenega prostora Jadranske straže za Gornjo Mežsko dolino v Žerjavu vidite. Posetite prireditve najsevernejšega krajevnege odbora Jadranske straže v nedeljo 15. t. m. v Žerjavu in ogledajte si našo društveno delo na meji. Za prevoz iz Prevalj in nazaj je preskrbljeno. Pridite, ne bo vam žal. V primeru slabega vremena bo prireditve v dvorani.

Usodna igra s puško

Med drugimi ranjenci je bolnišnica sprejela v oskrbo kmečkega fanta Franceta Oblaka iz Lužin pri Gornjem gradu, ki je bil nevarno ranjen s strelom iz puške. Fantje na vasi so pregledovali staro puško in streljali za šalo, pa je eden izmed strelav Oblaka po nesreči zadel. Čeprav so ga brez odlašanja prepeljali v bolnišnico, mu zdravniki tudi z najskrbnejšo pozornostjo niso mogli več pomagati. V noči na petek je Oblak podlegel poškodbi. Na kirurškem oddelku so sprejeli še zidarja Petra Zevnika iz Mavčič pri Kranju, ki je na poti z dela padel s kolesa in se močno poškodoval po glavi, in pa 16-letnega dničarja Ivana Zupanca iz Gorenje vasi pri Skofji Loki, ki ga je konj doma s kopitom silovito udaril po glavi.

Tretja letošnja žrtev potoka Unca

Planina, 13. avgusta. V sredo okrog 9. ure je šel Karel Šunko pomagat svojemu sinu Ivanu drobiti gramoz v Lazah. Ko je prišel do mostu, ki veže Planino in Laze, je srečal ribolovskega čuvaja in mu potožil, da ga napada slabost. Po kratkem razgovoru sta se razšla. Šunko si je takoj nato hotel pogostiti žejno. Stopil je pod most, da bi se osvežil z vodo iz Unca. Pripoginil se je in začel piti. Naenkrat pa ga je napadla nezavest, zgrudil se je v vodo in se je utopil v potoku, ki je tu komaj 7 cm globok. Šele čez kake pol ure je mrtvega našel neki 12-let-

ni fant iz Laz. Dečko je hitro obvestil orožnike na Planini, ki so se podali k pokojniku, ga spravili iz vode in ugotovili, kako se je utopil. Po pregledu so Šunka prepeljali na njegov dom ter ga pokopali na domačem pokopališču. Šunko se je rodil 21. februarja 1860. v srezu Maribor, levi breg. V mladosti se je priženil v Planino, kjer je opravljal sodarsko obrt. Njegovi svojci so že vsi preskrbljeni. Potok Unec je letos zahteval že tri žrtve. In sicer sta Novak iz Planine in Krmavnar iz Laz v zmedenosti zaskla v vodo, ko se je pomladi razlivala kakor jezero, sedaj jima je sledil Šunko.

Pozabljenost ji je rešila življenje

Gornja Radgona, 13. avgusta. V avstrijski Radgoni je minilo sredo izvršil samomor 22-letni pekovski pomočnik Alojz Urh. Tega dne okrog 13. ure se je zglasil na stanovanju svoje izvoljenke in ji naročil, naj se obleče v boljše obleko in gre z njim na kratek izprehod. Mladenka je želji svojega izvoljenca ustregla in šla z njim po mestnem parku ob Muri proti tako zvanemu Trumarijevemu mlinu. Med potjo pa se je spomnila, da je pozabila doma neko malenkost, po katero se je vr-

Važno za povzdigo tujskega prometa Mostovi med Ptujem in Ormožem se morajo popraviti, da bodo lahko nosili težke tuje avtobuse

Ptuj, 13. avgusta. Te dni smo zvedeli, da je tujsko-prometna zveza v Mariboru prejela od jadranskega turističnega urada v Trstu poročilo, iz katerega je razvidno, da je nujno potrebno, da se mostovi na cesti Ptuj-Ormož čimprej temeljito pregledajo in popravijo. Poročilo navaja, da ima italijanska tujskoprometna institucija namen, da se vse vožnje, ki se napravijo iz Italije v Madžarsko dimenzirajo skozi našo državo in ne kakor dosedaj preko Trbiža. Avtobusi bi vozili iz Italije v Madžarsko na progi Ljubljana — Ptuj — Čakovce — Lendava in obratno. Pred kratkim se je na progi izvršila poizkusna vožnja, pri kateri se je ugotovila preslaba nosilnost raznih mostov med Ptujem in Ormožem. Italijanski avtobusi tehta jo prazni osem do devet ton. Pri Ormožu, kjer je lesen most, ki ima samo tri tone

nosilnosti, so morali vsi potniki izstopiti. Kljub temu pa se je slišalo pokanje mosta, ko je avtobus privozil na most. Zaradi tega se vožnje začasno ne bodo mogle uvesti na tej progi. Italijanska tujskoprometna institucija je v omenjenem poročilu prošla Tujskoprometno zvezo v Mariboru in zastopstvo »Putnika«, naj ukrepanja potrebno za odpravo teh nedostatkov.

Glede na to, da pomeni slabo stanje teh mostov ne samo veliko moralno škodo za našo državo in naš tujski promet, ampak tudi ogromno gospodarsko škodo, ker bi številni italijanski avtobusi pri transitu Slovenije pustili lepe zneske v naših hotelih in restavracijah, se naprošajo odločilni činitelji, da to vprašanje nujno rešijo. Tu di Tujsko-prometna zveza v Mariboru in zastopstvo »Putnika« sta v tem oziru že ukrenila potrebno. Torej brez odlašanja!

Gasilska manifestacija v Zadrebški dolini Velika udeležba pri otvoritvi novega gasilskega doma v Šmartnem — Odlikovanje zaslužnih veteranov

Gornji grad, 13. avgusta. V nedeljo je proslavljala gasilska četa v Šmartnem ob Dreti 30-letnico in je lepi jubilej počastila najuspešnejše s tem, da je otvorila novi gasilski dom, ki se lahko po svoji obsebnosti in uporabnosti kosa z domovi veliko večjih krajev v naši domovini. Zbralo se je gasilstvo vse gornjegrajske gasilske župe, prišli so tudi gasilci iz Bizelskega, Braslovca in Letuša. Prisostvovalo je veliko število občinstva iz vsega gornjegrajskega sreza, med njimi številni letoviščarji, da se je prireditve razvila v naravnost impozantno manifestacijo gasilstva.

Proslavo je vodil starešina gasilske župe g. Remic Ferdinand, trgovec v Šmartnem ob Dreti, ki je s svojimi zvestimi sodelavci, med katerimi je poštovovalni tajnik gasilske župe Jože Praznik, vodil daljšo dobo akcijo za zgradbo doma in proslavo. Čestitamo njemu in vsem njegovim zvestim gasilskim sodelavcem na lepi in spretni organizaciji celotne akcije in proslave. Razpoloženje je dvignilo še izredno ugodno vreme. Na Rojstevnem vrtu je vladala naravnost gneča in so številni postrežniki jedva zmogli svoje delo, domača dekleta pa postrežbo v številnih dobro založenih in res solidno cenjenih šotorih.

Dopoldne je bila služba božja na prostem za gasilce in občinstvo, opravil jo je domači g. župnik ob asistenci gg. župnika Slandra iz Gornjega grada in Stiglica iz Rečice. Domači pevski zbor »Dreta« pod vodstvom g. Gostelnika in gasilska godba iz Gornjega grada pod spretno taktirko g. Franca Tratnika sta menjaje sodelovala. G. župnik je v lepem nagovoru orisal pomen gasilstva in pohvalil delo domače čete, ki je ob svojem 30 jubileju zgradila tako pomemben gasilski dom.

Kmalu popoldne se je zbralo številno občinstvo z gasilci pred gasilskim domom, kjer so bili na častni tribunli odborniki gasilske župe in gasilski veterani, med njimi najstarejši gasilec gornjegrajske gasilske župe Franc Spende iz Gornjega grada in trije še živeči ustanovitelji domače gasilske čete: Martin Zidarn, Franc Levart in

Franc Remic, ki so bili živahno pozdravljeni od gasilcev in občinstva.

Gg. duhovniki so opravili slovesno blagoslovitev doma, igrala je gornjegrajska gasilska godba. Nato je s častne tribune pozdravil navzoče starešina g. Ferdinand Remic, ki se je spomnil tudi umrlih zaslužnih članov domače čete, nato pa prisrčno pozdravil ves zbor, posebej še najstarejše gasilce. Razložil je delo in težave, ki jih je imela domača četa z graditvijo doma, na prostovoljnih prispevkih iz drugih krajev je nabrala jedva 4000 din, vse drugo pa se je nabralo v domačem kraju, oblast dala kljub prošnji nam še ni prispevala. Orisal je delo gasilcev na korist bližnjemu in naši lepi domovini Jugoslaviji. Po pozivu, da vzkliknejo navzoči na čast kralju in pokrovitelju gasilstva Nj. Vis. princu Tomislavu trikratni »Živijo«, je godba zaigrala državno himno. Množica je pridicala ovacije. Nato je tajnik župe g. Jože Praznik prečital dekret gasilske zajednice dravske banovine, s katerim odklikuje 40 članov domače čete za dolgoletno službovanje pri četi z zajedniškimi kolajnami. Pevski zbor »Dreta« je zapel Grumovo priložnostno pesem »Novi društveni dom.« Sledil je m'nohod gasilskih čet, po številu 259 z 10 gasilskimi prapori. Po slovesnosti so pohiteli vsi navzoči k ljudski veselici, da tudi gmotno podprejo domačo gasilsko četo in pomagajo zbrati dolg. Celotna prireditev je napravila na vse najboljše vtis in je treba prirediteljem priznati, da so storili zelo mnogo s pridobitvijo doma in s prireditvijo samo. Vsi pa smo pogrešali zastopstvo gasilske zajednice iz Ljubljane. V domu je velika dvorana z odrom, stranski prostori za seje, stanovanje za hišnika in uradni prostori za domačo posojilnico, vsi prostori so praktično urejeni in bodo dobro služili svojemu namenu.

Postani in ostani član Vodničkove družbe!

V Bukarešti na razstavi narodnega blaga

Bukarešta posveča etnografiji zelo veliko pozornosti in je postavila v bližini znanih jezer celo vas, sestavljeno iz hiš raznih okolišev, ki se med seboj bistveno razlikujejo. Nekatere hiše so obkrožene in živijo tam družine kakor v svoji domači vasi. Originalni so tudi razni tipji minov na veter. Tam poleg je tudi naselje pritlikavcev, med katerimi je tudi Ljubljancem dobro znani mali Patz iz Zvezde. To prav za prav kvartir sicer zelo interesanten pogled na velikaški muzej, za katerega so imeli Rumuni veliko smisla in denarja. Naš etnografski muzej je se stiska v par sobah, da ne more dobiti tujec niti malo pregledne slike o naši folklori.

Razstavljena je bilo mnogo narodnega blaga, zelo lepe so preproge, ki jih tiko po raznih krajih Rumunije in se zelo razlikujejo med seboj. Po deželi je mnogo obrtnih šol za tkanje domačih preprog. Tudi samostani se bavijo s tkanjem preprog. Prideluje se mnogo lanu in konoplje in se je predelava vršila pred očmi občinstva na sličen način, kakor je bilo sivočas predvajano belokranjsko delo na ljubljanskem velesejmu, samo v malo večjem obsegu, ker daje Rumunija za domače obrti malo večje kredite na razpolago. Napredaj je bilo mnogo prekrasnih vezenin, ki so jih kupovali v prvi vrsti domačini, a so po njih segali tudi tujci. V Rumuniji ni stanovanja brez ročnih del in je ni rumunske dame, ki ne bi imela vsaj po en par narodnih noš. Za svečane prilike se nosi tam le narodna noša, ki je prav tako predpisana kakor na za-

padu črna obleka. Mogočen je bil pogled na velikanski spreved ženskih šol. Prav vse učenke in učiteljice so bile v narodnih nošah in bilo jih je na tisoče. Poleg pre-

Skupina rumunskih narodnih noš iz raznih pokrajin. V ozadju tipičen mlin na veter.

prog, platna in vezenin izdelujejo v Rumuniji mnogo zelo trpeznega domačega suknja: belega, sivga in rjavega. Zato rumunski kmet skoraj ne pjava stroška za obleko razen za klobuk.

V okviru razstave so bile razne prireditve. Tako so priredili odlično priprav-

ljeno razstavo rumunskih vin. Velika dvorana občinskega doma je bila izpremenjena v veliko klet, ki so jo zaključile kulise, predstavljajoče podaljšek kleti z ogromnimi sodi. Dvorana je bila temna in na mizah so brlele kletne svetilke. Po cerkvenem obredu je poljedelski minister otvoril razstavo. Številni gostje so bili deležni raznih kletnih posebnosti in olušnih prigrizkov. Poleg ministra je sedel znani rumunski pisatelj Al. O. Teodorescu, ki je opravil kot zastopnik konzumentov navzočne v najboljšo voljo. Rekel je: »Prirejali so razne tedne: enkrat za Rečici križ, drugič za dojenčice, tretjič za mleko. No sedaj sem vendar pričakal svoj teden, ko lahko pokažem svojo pivsko delavnost.« — Vedno ga pokličete kot dobrega poznavalca vina in ocenjevalno komisijo.

Reči moram, da so bile vse prireditve zelo skrbno pripravljene in da je tudi zunanost prvovrstna. Ministrstvo je založilo ob otvoritvi vinske razstave brošuro narodnih vinskih zdravil. Tujcem ne dajo vedno blizu in prav imajo, v tem bi jih morali tudi mi posnemati, sicer nam od našajo tujci največje dobičke.

Zivljenje v Bukarešti je zelo različno. Lahko shaja človek z malim denarjem, če najde ceneje vires, sicer pa je zelo drago in se tudi tujci s težko valuto ne počutijo prav dobro. Poštena soba stane od 50 do 70 din, kosilo pa od 20 do 30 din. Vendar v tej vročini ne jedo mnogo opol-dne. Navadno po eno samo jed. Zelo veliko se konzumira kislega mleka — pljenega in ohlajenega na ledu. Imenitna je ta pičaja. Za specialiteto velja aromatično mleko, to je sladko, hladno mleko s sladnim sirupom in sifonom meša-

no, za naše razmere nekaj nemogočega, ampak mnogo boljše kakor cvček s kislo vodo v vročih dneh. Veliko vlogo igra v kuhinji frižider in mroza za pečenje. Ljudje si dajo sproti na hitro opci razne vrste mesa ali rib in zato ni tam pogre-tih pečenk. Slaščičarn je dovolj in nekateri so kar razkošno opremljene. Zanimivo je gledati vrvenje okoli velikih defikatskih trgovin. Vse se dobi tam — sočvirje, sadje in meso, zlasti pa ribe — so-mi, pravi orjaki po 120 do 150 kg težki. Vse narodnosti iščejo tod zasluzka in razumijiv mi je boj za Podonavje, ki ima vsega in k temu pomiznega kmeti, ki spravlja bogastva skoraj zastoj na trg. Narodne manjšine, zlasti one iz novih pokrajin, postanejo tpač narodne manjšine. Največjo delavnost kažejo Nemci. V Bukarešti imajo svoj dnevnik. Za Russe iz-baja dnevnik »Naša rečie«. Precej je v Bukarešti Makedoncev, ki imajo mlekar-ne, manjše jedilnice ali pa delajo sir kač-keval. Bili so večkrat na razstavi, dotim naš ooficielni zastopniki niso imeli dovolj časa za obiske. Rumunija je lepa, bogata in zanimiva dežela in ne bi škodilo, če bi kdo priredil poučno ekskurzijo v te kraje. Prepričan sem, da bi bili izletniki zelo zadovoljni.

Iz Bukarešte se priporoča izlet v Kon-stanco ob Črnem morju. Daljava je 220 km, ki jih prevozi brzec v dobrih treh urah. Povsod vidiš ob progi skrbno obde-lane ravni ali pa nepregledne pašnike, ki so polni čred konj, ovac in goveda. Sem in tja se pojavljajo pomizne vase z ma-limi hišami, narejenimi iz nežgane ope-ke in pokritimi s slamo. Od daleč zasle-peni velika lisa. Od blizu opazimo veli-kanse nasade marelic in breskev, ki so

Saška tkalka iz Sedmograške

jih zasadi pred nekaj leti po odredit oblasti. Pritisk od strani države ni prav nič škodoval, ker prinašajo nasadi že zdej prav lepe dobičke. Tudi pri nas imamo mnogo neobdelanega sveta, ki bi se del prav lepo zasaditi z eno ali drugo vrsto koristnega sadja. Od daleč se pojav-

Domače vesti

* Imetnikom ženskega časopisa in revij. Splošno žensko društvo vjudno prosi vse tiste, ki so dali na razpolago katerikoli gradivo za razstavo »Teden ženske knjige«, da blagovolijo isto posoditi za razstavo ženskega oddelka na razstavi slovenskega novinarstva, ki bo prirejena v okviru jesenskega velesejma. V svrhu izpolnitve omenjenih razstav na prosi društvo tudi vse druge osebe, ki hranijo rokopise, slike, revije in časopise, v kolikor ga pri tej razstavi ni bilo mogoče zbrati, da ga eedaj dostavijo. Vse gradivo prosimo dostaviti v najkrajšem času osebno ali po pošti na naslov »Ženske svet« (Tavčarjeva ul. 12/III. nadst.), ki ga bo iz prijaznosti sprejemalo. Vso odgovornost, da bodo prispevki v redu ohranjeni in nepoškodovani vrnjeni lastnikom, pa prevzema splošno žensko društvo.

* Navodila udeležencem skupščine CMD in sokolske prireditve v Kočevju. 1.) Polovična vozna cena je dovoljena iz vse dravske banovine, Beograda, Zagreba in Splita. Kupite na domači postaji celo vozno karto do Kočevja in legitimacijo, ki jo daste v Kočevju žigoviti, žigosane bo v dijaškem domu. 2.) Avtomobili in avtobusi se parkirajo v dijaškem domu ob poslopju II. 3.) Istotam bo garderoba za kolesa. 4.) Za kolesa se bodo izdajali posebni boni, ki si jih nabavite v vlaknu, odnosno se javite že poprej pri svojih organizacijah, ki bodo v soboto brzojavno sporočile število reflektantov na obed. 5.) Prihite v naših lepih narodnih nošah in v krojih, kdor ga ima. 6.) Udeležite se spreveda po navodilih rediteljev, na katere se obračate tudi za vsa ostala pojasnila.

* O Kočevju in Kočevjarjih bo predaval dr. O. 18.40 v ljubljanski radijski postaji bibliotekar g. dr. Jože Rus. Opozorjamo na zanimivo predavanje, ki je posebno važno zaradi nedeljske glavne skupščine Društva sv. Cirila in Metoda v Kočevju.

* Predsednik našega proforskega društva v eksekutivi mednarodnega proforskega združenja. V Parizu zaseda 18. kongres mednarodnega proforskega združenja. Kongres se udeležuje nad 300 delegatov iz 23 držav Evrope in Amerike. Našo državo zastopata predsednik Jugoslovenskega proforskega društva Radoje Knežević, ki je bil nedavno upokojen kot profesor beograjske realke, in tajnik zagrebške sekcije proforskega društva Marijan Talčič. Na kongresu so volili eksekutivno mednarodnega proforskega združenja. Eksekutiva šteje 6 članov, njen mandat pa traja 6 let. Za člana eksekutive je bil izvoljen tudi g. Radoje Knežević, kar je velika čast zanj in za organizacijo jugoslovenskih profesorjev.

Pri motnjah v prebavi, napihnjenosti, vzpenjanju in zgagi, povzročeni po trdi stolic, je najbolje vzeti zvečer pol čaše naravne »Franz-Josefove« grenčice in zjutraj na teš želodce isto količino. Prava »Franz-Josefova« voda se je vedno izkazala za popolnoma zanesljivo sredstvo za izboljšanje črevesja.

Ogl. reg. 8. br. 15.485/35.

* Nov poštni direktor na Cetinju. Za direktorja pošte in brzojava na Cetinju je bil z ukazom kr. nameštništva imenovan g. dr. Franjo Rapotec, višji svetnik v ministrstvu ptt. Novi direktor, slovenski rojak, je službo že nastopil. K imenovanju iskreno čestitam!

Abonenti dobe najboljšo domačo hrano pri »Levu«

* Zanimiv gost iz Anglije. V Karlovac je prisel upokojeni kolonialni polkovnik angleške vojske in milijonar Manners Wood. Prej je bil v Ogulinu, kjer je lovil postvri. Na karlovcem kopališču je angleški gost povzročil veliko senzacijo. Prvič ga je sama kost in koža in tehta komaj 35 kg, drugič pa s svojim obnašanjem odločno pobija mnenje, da so Angleži »hladni in suhoparni«. Mož je velik veseljak, ima zelo rad družbo in na kopališču je mladini razdelil cele kupe sladkarij. Po raznih lokalih je kupoval igrače in sladkarije in so mu uslužbenci prinesli v hotel 45 paketov. Vse to je potem razdelil. Mož je strasten ribič in ima najrazličnejše dragocene pripravke za ribolov. Ulovljene ribe hitro steha, zabeleži v svojo beležnico in jih potem spet spusti v vodo. Ko je bil drugi dan v Karlovcu, je praznoval svoj 60. rojstni dan. V hotel »Central« je povabil več mešanov ter jih pogostil z najboljšim vinom. Za kosilo so mu morali pripraviti 16 jedi, od vsake pa je le nekaj malega okusil. Polizkusil je po vrsti vsa vina, a ni bil z njimi posebno zadovoljen. Naročil je, naj mu od kod drugod poskrbijo najboljšo vino. V Karlovcu ga spremlja neki hotelir iz Ogulina, ki je tudi njegov tolmač. Sicer pa govori ugledni Anglež precej dobro nemški in že nekaj naših besed se je naučil.

Ija dim, da vidimo tovarniški dimnik. Da, to so tovarne za — kruh, mlaticne, ki delajo sredi polja in spravljajo kar na licu mesta zlatorumeno pšenico v vreče. Vlak drvi preko rodovitnih poljan in se bliža Dunavu. Velikanski vodni množice, so pred nami in vlak zagrmil preko železnega mostu, na koncu katerega je ogromna postava rumunskega vojaka, gledajočega proti Črnuemu morju. Tam daleč se pojavljajo prve jadrnice z belimi jadrji. Črna voda je večji kraj, kjer so prve turške mošeje in znamenata pokopališča. Tod so marširale med vojno legije jugoslovenskih dobrovoljcev, od katerih so mnogi, mnogi napojili svojo krvjo bojišča Dobruže. Dalje spet nepregledna polja, ki vabijo tuja in dražijo njegov pohlep po tujji zemlji. Tod se zbira vse, kar hoče živeti na račun nevednega ljudstva. Tu sem prihajajo vsi oni, ki želijo Rumunom vse dobro in sebi seveda v prvi vrsti. Zato so tudi farne, ki so jih organizirali in se jih na lahek način preskrbeli tuji, drugače kakor kmetijska polja. Hiše, velike z zamreženimi okni in železnimi oklopnicami so kakor trdnjave. Okoli hiš visok, trden zid z železnimi močnimi vrati, na dvorišču pa čreda divjih psov. Ogromna so makova polja, ki producirajo opij. Z neozidanim polfabrikatom se seveda lahko trguje očitno, za opij pa mora biti razpredena tajna organizacija, ki prinaša prekupčevalcem ogromne dobičke.

* Združenje izumiteljev je bilo ustanovljeno leta 1933 v Zagrebu in ima zdaj nad 100 članov. Večina članov stanuje v Zagrebu, ostali pa so iz provinc. Združenje izumiteljev je imelo v nedeljo svojo glavno skupščino, katero je vodil predsednik Ivan Lončar. V svojem govoru je naglasil, da pri nas izumitelji niso deležni potrebne pozornosti. Smatra se jih za nekakšne fantaste in mnogi izumi naših ljudi so se dali uveljaviti šele v tujini. Domani krogi, velepodjetniki in tudi oblastva ne kažejo zanimanja in zaupanja za iznajdbe domačih ljudi. Društvo izumiteljev v Berlinu ima v najlepši ulici svoje prostore, ki jih je dala država brezplačno na razpolago, in nemški zakoni ščitijo izumitelje v največji meri. Vse podpore so izumitelji deležni tudi v Franciji in Angliji. Posamezni naši izumitelji so brez uspeha ponujali svoje izume ministrstvu za trgovino in industrijo, raznim zbornicam in podjetnikom, a povsod so bili odbiti z izgovorom, da ni kredita. Tudi zdaj, ko izumitelje zastopa odbor združenja, ni v tem pogledu boljše. Naši izumitelji so se lani udeležili mednarodne razstave v Milano, letos pa razstavljajo v Parizu Razstavljenci so izumi, ki vzbujajo v tujem svetu veliko pozornost, dočim se prej za nje doma ni nihče zanimal. Član združenja Josip Križanec je razstavil železnico, ki se lahko nosi v žepu, ter zložitelj čoln, ki se da nositi v nahrbtniku. Knjižničar Higienkega zavoda v Zagrebu Ivan Jilka je izumil vijak, s katerim se da tako pritriliti železniška tračnica, da je ne more nihče odtrgati. S skupščine združenja izumiteljev je bil poslan apel na zagrebško mestno občino, naj bi vsaj ona naklonila društvu primerno podporo.

Kostrivniška — Slatina
povsem naravna,
čisto alkalična, namizna
in zdravilna
mineralna voda.

Uprava Kostrivniške Slatine, pošta: Podplati (Dravska).

* Dr. Ljuboš Jerabek. — Iz Prage poročajo, da je umrl v Černošicah minist. svetnik g. dr. Ljuboš Jerabek, češki pevs. ski oče. Bil je starosta Československe pev. zveze in obenem vseslovenske pev. zveze ter častni član kulturnega doma v Pragi. S pevskim gibanjem v Jugoslaviji je bil v najbližjih zvezah, skoro vsako leto nas je obiskal. Bil je pri ustanovitvi JFZ in pri vsaki večji naši pevski manifestaciji. Pridobil si je tudi pri nas mnogo iskrenih prijateljev. Pokopali so ga v sredo na Višehradu, kjer počivajo slovenski češki možje. Častem spominu mu bo trajno ohranjen tudi med nami.

Posetite jutri ob 16. uri
LETNI NASTOP
Sokola — Medvode

* Služba božja v kapelci pri Tamšarju v Planju bo v nedeljo ob 10., kakor nam javlja podružnica SPD v Ratečah — Planju.

* Smrt popularnega novinarja. V Mostarju je umrl sotrudnik »Vremena« in zagrebških »Novosti« Stanko Zubac, ki je bil nekdanji pravni svetnik in pesnik Tin Ujevič prvak beograjskih bohemov, ki so po nočnih lokalih prepevali svojo himno: »U crnim noćima, u crnim očima, u crnu vinu, u volinu, u togu svojju...« Ko je moral zapustiti Beograd, je bil konec znamenite bohemске Skadarije. Eni člani pestre družbe so umrli, drugi so se umirili, tretji so se razpršili daleč po svetu, ali pa čakajo na konec svojega življenja v kaki bolnišnici. Pokojni Stanko Zubac je bil dober pisatelj in novinar.

DANES IN PRIH. SOBOTO
KONCERT godbe glasb. društva »Sloga« na vrtu hotela UNION

JUTRI IN PRIH. NEDELJO
KONCERT iste godbe društva na vrtu hotela BELLEVUE

* Konjske in kolesarske dirke na Krškem polju. Na zgodovinskem Krškem polju priredi 22. t. m. ob 15. Dirkalno in jahalno društvo v Krškem običajne konjske dirke, za katere je iz 50 raznih krajev Slovenije in tudi iz Zagreba prijavljenih okrog 50 prvovrstnih konj domače reje. Vsi konjeveji, ki hočejo na ta dan videti reje lepe zlahtne konje, in vsi ljubitelji konj naj ne zamudijo izredne prilike. Po končanih konjskih dirkah bodo kolesarske dirke: prva z dirkalnimi kolesi, druga s torpednimi kolesi in polzeva dirka. Po dirkah bo velika ljudska veselica, pri kateri bo sodelovala gasilska godba iz Krškega. Na prireditvenem prostoru bo postavljenih mnogo paviljonov, ki bodo razsvetljeni in preskrbljeni z okusnimi jedmi in prvovrstno pijačo. Polovična nedeljska vozna cena na železnici in zelo ugodne zveze proti Ljubljani in Zagrebu. S postaje Vidmar-Krškega bodo vozili ta dan avtobusi, avto-taksiji in vozovi po znižanih cenah na dirkalnišče.

* Nenavaden vir zasluga si je izmislil v Beogradu upokojeni policijski pisar Radovan Nikolić. Ves dan se je metel po kopališču, spremljal je vsak pogreb, zbral na hitro nekaj podatkov o pokojniku in potem ob grobu govoril sicer nepoklican, a tako dobro, da je sorodnike in pogrebnice ganilo do solz. Komaj je govor končal, je že od sorodnikov in pogrebnice pobiral — honorar. Mnogokrat je imel dober zaslužek, a zgodilo se je tudi, da se je z žalujočimi hudo skregal, ko niso hoteli plačati nenarodnih govorov. Oni dan je pri nekem takem prepri posredovala policija ter naposled originalnega govornika zaprla.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko in škropljeno perilo v najlepšo izdelavo. 3

Slavko Lukman

koncertni
tenorist,
nastopi danes
ponovno na vrtu
restavracije
Zvezda

Pričetek ob 20. — V primeru slabega vremena nastop odpade.

* Nov grob. V Rajhenburgu je umrl g. Boris Agrež, učitelj iz Zabnice pri Kranju. Pokojnika bodo jutri ob 17. položili na rajhenburškem pokopališču k večnemu počitku. Blag mu spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Protest krčmarjev v Skoplju. V poletni dobi so imeli v Skoplju tudi male točilnice in krčne dovoljenje za obratovanje do polnoči. Za leto je bilo okrog 170 takih dovoljenj. Zdaj pa je policija ta dovoljenja razveljavila in se morajo krčme in točilnice zapirati že ob 10. zvečer. Krčmarji so se pritožili pri banki upravi.

* Internat mestnega dekleškega zavo. da »Vesna« v Mariboru sprejema učenke gospodinjstvo-ženske obrtne šole in vseh srednjih šol. Dobra oskrba, vestno nadzorstvo, pomoč pri učenju. Mesečna oskrbina 600 din. Prospekti na razpolago.

* Otroci na meji pod avtom. Iz Planine pri Rakeku nam poročajo: Nedavno je privozil z Bleda neki avto in na Planini je naenkrat prišel izza hiše pred njega 7-letna Slavka Markovičeva. Zadržala se je v prvi blatnik, ki jo je odbil, da je dobila hude poškodbe. Voznik jo je takoj naložil v svoj avto in odpeljal v postojanko bolnišnice. Ugotovili so pretrga možgan in več ran po životu. Še sedaj je otrok v bolnišnici. Opozarjamo starše, naj zlasti tu na meji pazijo na otroke. Planina je v poletni sezoni glavna prehodna točka avtomobilistov v Italijo in iz nje, v prahu pa voznikom tudi ni vedno mogoče spregledati, kaj se znajde pred njimi na cesti.

* Cenena »Putnikova« potovanja na parisko razstavo. Zanimiva potovanja pripravila zelo poceni »Putnike« za parisko razstavo do septembra. Prvi posebni vlak iz Beograda v Pariz bo odpotoval v avgustu. Udeleženci izleta bodo poleg Pariza in vseh njegovih zanimivosti videli tudi versajski dvor in Benetke. Vse to je vračunano v ceni. Voznja, popolna oskrba v Pariz za tri dni, obisk vseh zanimivosti in izleti bodo stali po programu za one, ki bodo potovali v III. razredu 2.490 Din, v II. razredu pa 3.260 Din. Isti aranžman iz Zagreba stane 2.450 Din, odnosno 3.050 Din. Poleg vlakov v Pariz organizira »Putnike« tudi skupinska potovanja do Nice. Oni, ki se bodo udeležili teh potovanj, bodo poleg Pariza in Benetk videli tudi Nico in Monte Carlo. To potovanje s petdnevnim bivanjem v Parizu stane od Beograda do Pariza, Nice in nazaj 3.040 odnosno 3.870 Din za potovanje v II. razredu. Prijave sprejemajo že zdaj vsi »Putnikove« uradi, kjer se dobe tudi vsa pojasnila. Kdor se obrne na »Putnike« v Beogradu, dobi brezplačno perspektiv vseh potovanj, ki bo gotov te dni.

* Vpisovanje dijakinj, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. je že pričelo. — Enoletni trgovski tečaj na tem zavodu je odobren tudi od ministrstva in nudi izobrazbo za vsakovrstno pisarniško službo v gospodarskih podjetjih, odvetniških, notarjih, trgovskih i. t. d. Izpričevala služijo kot izkaz dovršene vajeniške dobe in poldruga leta pomočniške prakse, kar je važno za one, ki se žele posvetiti trgovini. Poučujejo samo kvalificirane učne moči, profesorji trgovske akademije. Vsa pojasnila daje ravnanstvo dnevnega pisarni na Domobranski cesti osebno in tudi pisмено ter razpošilja brezplačno nova šolska naznanila in izvestja. Pišite ponje! Lasten dekliski internat.

* Vpisovanje dijakov, dijakov v enoletno trgovsko šolo znani »Christ

Ogromno gradiva na razstavi novinarstva

Novine mrtev papir, razstava pestrja in živa

Ljubljana, 13. avgusta. Na jesenskem ljubljanskem velesejnu od 1. do 12. septembra bodo prednjačili naši novinarji s svojo osebnostjo in zanimivimi razstavami slovenskega novinarstva. Razstava bo namrečena v petih razstavnih zgradbah. Častno predsedstvo ji tvorijo gg. ministri dr. Anton Korošec, dr. Albert Kramer in dr. Fran Kulovec. Razdeljena bo v tri glavne skupine novinarstva: prikaz in razvoj naših pisanih in tiskanih novin. Novine v podobi, govorjene in pete novine. Novine v živi eliki. Ogromno gradivo bo prikazano tako zanimivo in živo, da bo presenečen slehern obiskovalec. Mnogo prostora bo posvečenega kulturnozgodovinskemu razvoju slovenskega novinarstva in njegovih predhodnikov ter prikazu vsega današnjega novinarstva in slovenskega novinarja s stavovske in socialne strani. Stara tiskarna in stara papirnica bosta poživili ta oddelek. Tudi znanstveni statistični novinarstva bo dodeljen lep prostor. Posoben oddelek je dodeljen za razstavo naših novin v inozemstvu in za tujcežnje tisk v Sloveniji. Posobne oddelke bodo izpolnjevali delavski tisk, kmetijski tisk, ženski tisk, mladinski tisk, dijaški tisk, naborni tisk, nacionalni tisk, tiskoprometni tisk itd. Oddelke za poročevalstvo bo opremljen s krasnimi in zanimivimi grafikoni, slikami in modeli. Naj omenimo samo kompletno radiododajno poslušalo na kratke valove, ki bo v obratu, aparaturo za prenos slik v daljavo, Hellovi aparati za brezžični daljnopis, Siemensov daljnopis, model svetovne poročevalske službe itd. V oddelku za poročevalstvo bo za-

stopana tudi ljubljanska radijska oddaja postaja s studijem in ojačevalno napravo v obratu. Zanimanje bo vsekakor vzbujalo opremljeno uredništvo in moderna tiskarna. Tu bo urejevan in tiskan pred obdobjem dnevniki, ki bo izhajal na velesejnu. Pa tudi uprava lista in ekspedit bosta na razstavi nazorno prikazana. V posebnem paviljonu bodo prikazane novine v podobi. Predvsem bodo obiskovalci tu spoznali zgodovino naše ilustracije in grafike sploh od najstarejših časov pred Trubarjem do današnjega dne. Da bo pa tudi v tem paviljonu polno življenja in gibanja, poskrbe naši grafiki, ki bodo obiskovalcem kazali vse tehnike od lesoreza in bakroreza do litografije in fotokemičnih procesov. Pred gledalci bodo risali, rezali, gravirali, jedkali in tiskali. V tem oddelku bo namrečena tudi moderna klisura v obratu, razstava karikaturnih in fotografskih razstav. Naj omenimo še krasne razstave, ki jih pripravljajo naše tiskarne in založništva. V posebnem paviljonu bomo poslušali govorjene in pete novine ter gledali poročila v živih slikah. Vsekund bodo tekli filmski žurnali, poučni filmi o novinarstvu in tisku, prav tako pa tudi filmi z našimi dogodki. Zelo zanimive bodo tudi ustne novine, kjer bomo osebno spoznali naše najpomembnejše novinarje, pete novine s starimi, veselimi pesmicami o razburljivih dogodkih bo prepeval okekt akad. pevskega zbora z dobrimi solisti. Novinarske razstave se ne da opisati, treba je videti. Čeprav so novine samo mrtev papir, vendar bo ta razstava vsa pestrja in živa.

Iz Maribora

— Pravoslavna cerkvena občina obvešča svoje članstvo, da prispe v Celje jutri v nedeljo ob 9.36 z izletniškim vlakom iz Zagreba okrog 170 pravoslavni Čehov pod vodstvom episkopa češkega in moravsko-šleskega g. Gorazda. Po prihodu, ee vsi po- dajo v pravoslavno cerkev, kjer bo litur- gija v češkem jeziku, pri kateri bo pel češki pevski zbor. Ob 14.58 se odpeljuje gostje preko Maribora v domovino. Ker se naš paroh tega dne udeležil sprejema čeških gostov v Celju, odpade liturgija v Maribo- ru. Zato se poziva članstvo, naj pohiti v največjem številu v Celje zaradi bratskega sprejema gostov ter prirovanje obreda v cerkvi. Odhod iz Maribora ob 5.05 z gl. kolodvorja. V Celju se naše članstvo zbere na kolodvoru skupno s celjskimi in ljubljanskimi pravoslavci ob 9.15 k sprejemu gostov. Člani, ki se nameravajo udeležiti izleta, so naproseni, da se javijo cerkveni pisarni, Krekova 6, tel. 28—91 ali pri pred- sedniku, tel. 25—80. Pri tej priložnosti se opozarja članstvo, da bo v četrtek 19. t. m. ob 9. v vojaški kapeli liturgija Preobra- ženja. Pri tem obredu se blagoslavlja grozdje in ostalo sadje.

— Posestno gibanje. Solski upravitelj Ludovik Petrič je kupil od lesnega trgovca in posestnika Matije Obrana hišo v Loški ulici 15 za 110.000 dinarjev.

— Tatovi in vlomilci. V stanovanju Franca Vrhovnika na Otliskem vrhu so vdrli še neznan storilec in odnesli perilo in obleke v vrednosti okoli 2000 dinarjev. Posestniku Ferdinandu Briberniku iz Brezna so odpeljali voz in trpi Bribernik okoli 3000 dinarjev škode. Dve kobilici s konjsko opremo so odpeljali iz hleva posestnice Marije Veronike iz Zgornje Ka- ple. Varnostna oblastva vršijo poizvedbe za driznimi tatovi.

— Stalno letno gledališče. V zvezi s krasno uspešno predstavo na prostem v mestnem parku se je v mariborskih kul- turnih krogih sprožila misel stalnega gledališča, ker bi bilo škoda odstraniti silno močno tribuno in kabelsko napeljava. Sprčo idealnosti prostora bi prav gotovo kazalo tribuno impregnirati ter okoli zasadi s trestjem ozidoma topoli. S tem bi bili upoštevani vsi razlogi estetike in večje akustičnosti. Tukaj naj bi bile v juliju in avgustu predstave (drame, oziroma operete in opere), pa tudi koncertni nastopi. Maribor bi s tem nedvomno veliko pridobil.

Sokolinadelu

Plavalne tekme celjske župe v Trbovljah

Celje, 13. avgusta.

Sokolsko delovanje ni osredotočeno samo na telovadnico in v telovadbo, temveč nudi vsakomur široko področje udeleževanja tudi v prostih panogah. Ko se zaključujejo zadnji letni telovadni nastopi posameznih edinic naše župe, ki kažejo plodove uspešnega dela v telovadnicah, se resno pripravljajo bratje in sestre za tekmovalstvo v prostih panogah: lahki atletiki, odbojki in plavanju, ki bodo konec tega meseca in v začetku septembra.

Po tihih pripravah in izbirnih društvenih tekmah se bodo zbrali v nedeljo 15. t. m. v trbovlskem bazenu bratje in sestre iz vse župe, da se poskušajo za naslov najboljšega župnega plavalca od plavalke. Pri prijavah sodeč bodo letošnje tekme celjske župe med številčno najbolj obiskanimi. Bratje in sestre bodo s svojimi rezultati in uspehi gotovo potrdili sloves najboljših sokolskih plavalcev in plavalk v dravski banovini; ta naslov so si lani priborili v borbi z ostalimi župami v Rogaski Slatini. Škoda, da bodo isti dan v Ljubljani že medžupne tekme, tako da ne bomo mogli priti neposredno v stik s tekmovalci iz ostalih žup in bomo morali le na daljavo meriti napredek ali nazadovanje od lanskega leta.

Tekme v plavanju se bodo pričele ob 9. dopoldne, sledili bodo skoki v vodo in končno waterpolo tekme med posameznimi društvi za naslov najboljšega moštva v župi.

Bratje in sestre, pohitite v nedeljo v čimvečjem številu v Trbovlje, kjer bomo dokazali svojo moč in napredek tudi v plavanju! Sokolsko društvo Celje — matiča se bo udeležilo tekme s 20 tekmovalci in tekmovalkami in sicer s člani, članicami ter moškimi in ženskimi naraščajem in članskim waterpolo-moštvom. Seznam udeležencev je razviden z razglasne deske na hiši Ljubljanske kreditne banke. Tekme bodo ob vsakem vremenu. Vsaj bratje in sestre morajo biti na kolodvoru dvajset minut pred odhodom vlaka. Odhod z jutrnjim vlakom v nedeljo ob 6.49. Zdravo!

Sokolske tekme v prostih panogah. V soboto in nedeljo 21. in 22. t. m. bodo na telovadišču Ljubljanskega Sokola župne tekme članstva in naraščajem v prostih panogah. Člani imajo osmerboj in peterboj (skok v višino, skok v daljino, tek 100 m, krogi, kopje; osmerboj poleg tega še skok ob palici, tek 1500 m in disk, moški naraščaj ima enak peterboj kakor člani, članice in naraščajnice pa se bodo merile v četverboju (skok v višino, skok v daljino, tek 60 m, krogi; naraščajnice bodo metale namesto krogle žogico). Osmerboj se začne v soboto 21. ob 16.30, ostale tekme pa v nedeljo 22. ob 8. uri. Za tekmo je prijavljenih 115 vrst (vrste štejejo po štiri članice z enima do dvema namestnikoma) z vsega področja ljubljanske župe. Kaže, da bo to doles največja tekma te vrste v župi. Tekmovalci bodo ob vsakem vremenu. Sokolska župa Ljubljana.

Tržiško sokolsko okrožje priredi jutri v nedeljo nastop v Kovorju pri Trzinu. Ob pol 14. bo sprejem gostov na kolodvoru v Križah, potem pohod v Kovor, kjer bo ob 14. zbor sokolskega okrožja, po zboru pa sprevod v prijazno vas Zvirče Tam bo ob 16. telovadni nastop, po nastopu pa zabava. Sodelovala bo vojaška godba iz Škofje

Gospodarstvo

Naše klirinške terjatve in obveznosti v inozemstvu

Nedavno smo poročali, da je Narodna banka prenehala objavljati podatke o stanju klirinških saldov ter smo obenem gajali to postopanje našega novčanicega zavoda, ki onemogoča izvoznikom in uvoznikom pravilno disponiranje, ne glede na to, da se v primeru neobjavljanja teh podatkov lahko okoristijo oni izvozniki, ki lahko po svojih boljših zvezah bodisi v Beogradu ali Berlinu dobijo podatke o gibanju salda. Zato smo odločno zahtevali, da Narodna banka vsak teden objavlja podatke o klirinških saldih, ker je to končno tudi v njenem interesu, da se izvozniki o pravem času opozore, če salda prekomerno naraščajo, saj je v tem primeru potrebno reduciranje izvoza v dotično državo. Sedaj je Narodna banka zopet pričela objavljati te podatke in so nam na razpolago najnovejše številke za 7. avgust.

Aktivni kliringi

Stanje saldov je bilo pri aktivnih kliringih na dan 7. avgusta v primeru 31. avgusta naslednje:

	31. julij 7. avg.	razlika
Nemčija (milj. mark)	17.97	18.06 +9.09
Italija, stari kl.		
(milj. lir)	44.13	42.94 —1.19
Poljska (milj. Din)	12.96	12.67 —0.02
Turčija (milj. Din)	4.39	4.52 +0.13
Španija (milj. petet)	2.62	2.67 +0.05

Od aktivnih kliringov kaže večjo spremembo le stari kliring z Italijo, ki je v prvem tednu avgusta nazadovol za skoro 1.2 milijona lir. V kliringu z Bolgarijo smo

imeli 7. t. m. malenkostan aktivni saldo 31.000 Din (prejšnji teden smo imeli pasivni saldo 68.000 Din).

Pasivni kliringi

Stanje pasivnih kliringov je bilo na dan 7. t. m. v primeru 31. julijem naslednje: Italija novi kl. (milj. lir) 6.66 3.89 —2.77 Belgija (milj. belg.) 4.36 4.19 —0.07 Madžarska (milj. Din) 12.47 10.85 —1.62 Rumunija (milj. Din) 24.27 30.10 +5.83 Francija (milj. fr.) 1.33 1.43 +0.09 Češkoslo. (milj. Kč) 120.97 119.57 —1.40 Švica (milj. fr.) 1.15 1.57 +0.42

Med pasivnimi kliringi je značilno znatno zmanjšanje našega klirinškega dolga v novem kliringu z Italijo. Znano je, da se je pred meseci naš dolg v Italiji po novem kliringu gibal na višini okrog 30 milijonov lir, medtem ko je sedaj zdrtel že nazvaldo izpod 4 milijone lir. Naš klirinški dolg v Franciji je zadnje mesece prav tako naglo nazadovol, zadnji teden pa se je le za malenkost dvignil na 1.4 milijone frankov.

V celoti smo sedaj dolžni inozemstvu po pasivnih kliringih 277 milijonov Din, od tega odpade 179 milijonov Din na dolg v Češkoslovaški, po 30 milijonov Din smo dolžni Belgiji in Rumuniji, 16 milijonov Din Švici, 8 in pol milijona Din Italiji in nekaj nad 2 milijona Din Franciji. Naše klirinške terjatve v inozemstvu pa so znašale 7. t. m. brez terjatve v Španiji 350 milijonov Din, od tega odpade na terjatve v Nemčiji 234 milijonov Din, na stare terjatve v Italiji pa 99 milijonov Din.

Italija znižuje preferenčne ugodnosti

Na podlagi gospodarske pogodbe med našo državo in Italijo od 25. marca t. l. nam je Italija v nedavno sklenjenem trgovinskem sporazumu priznala enake preferenčne ugodnosti, kakršne uživa Avstrija in Madžarska kot članici rimskega bloka. Ker se bodo te ugodnosti, ki jih bomo doslej uživali zlasti pri izvozu lesa in živine, ravnale po dogovoru med Avstrijo in Madžarsko na eni strani ter Italijo na drugi strani, zato bo vsaka sprememba, ki bo dogovorjena med državami rimskega bloka avtomatično veljala tudi za nas. V zadnjem času se kaže v trgovinskih odnosih med državami rimskega bloka tendenca, da se te preferenčne ugodnosti (oficijsko se označujejo kot kreditne ugodnosti), reducirajo. Nedavno je prišlo med Madžarsko in Avstrijo, do sporazuma, po katerem se znižajo preferenčna ugodnost za avstrijski les pri uvozu v Madžarsko za okrog 10%.

Sedaj poročajo z Dunaja, da zahteva tudi Italija znižanje preferenčne ugodnosti za avstrijski les, ki se uvažja v Italijo. Med Avstrijo in Italijo je dogovorjen preferenčni kontingent za uvoz 33.000 vagonov avstrijskega lesa. Ta kontingent je določen za vsakoletno razdobje od 1. novembra do 31. oktobra naslednjega leta. Čeprav je ta kontingent fiksno določen, se vendar vsake tri mesece vrše pogajanja med italijanskimi in avstrijskimi zastopniki lesnih izvoznikov in uvoznikov, predvsem zaradi razdelitve kontingenta med izvoznike in uvoznike za dobo

3 mesecev. Dne 11. t. m. so se v Italiji pričela taka pogajanja med avstrijskimi in italijanskimi zastopniki lesnega gospodarstva ob navzočnosti vladnih predstavnikov, in sicer zaradi razdelitve kontingenta, ki odpade na mesec avgust, september in oktober. Od lanskega 1. novembra do konca julija t. l. je Avstrija od tega kontingenta izkoristila šele 20.000 vagonov ali 55%. Italija pa je že pred pričetkom pogajanj uradno obvestila avstrijsko predstavništvo lesnega gospodarstva, da bo pri teh pogajanjih stavila predlog za zmanjšanje preferenčne ugodnosti za les. Doslej je znašala preferenca pri izvozu avstrijskega lesa v Italijo 20 lir pri kubnem metru. Čeprav se je vrednost te preference zaradi devalvacije lire že itak zmanjšala, smatralo italijanski merodajni krogi, da je glede na italijanske lesne cene previsoka. O poteku pogajanj, ki se trenutno vršijo z Italijo, še niso znane podrobnosti.

Važna odločba o vprašanju Celjske mestne hranilnice

Celje, 13. avgusta.

Kakor je znano, je banska uprava dravske banovine s svojim odlokom VIII No. 66096-2 od 15. novembra 1935 razrešila ravnanje in upravnih odbor Celjske mestne hranilnice ter je obenem imenovala gerenta g. Antona Fazarinca in osem članov njemu dodeljenega gerentskega sveta s posvetovalno pravico. Gerentu

103

Loke. Za člane čet in društev tržiškega sokolskega okrožja je udeležba dolžnost, vabljeni pa so tudi člani sosednjih društev in vsi prijatelji.

Sokolska četa na Laverici vabi na javni nastop 15. t. m. ob pol 16. na letnem telovadišču. Prireditelj bo ob vsakem vremenu. Po telovadnem nastopu prosta zabava s plesom. Prosimo bratska društva in nacionalno občinstvo, da nas posetijo v čim večjem številu. Ne zamudite ugodne prilike za lep izlet v ljubljansko okolico.

Iz življenja na deželi

Z Jesen

— Zvočni kino Radio predvaja danes in jutri v nedeljo ob pol 9. zvečer (v nedeljo ob 3. samo ob slabem vremenu) vefilm »Skozi puščavo« po Karlu Mayu. Med dodatki tudi domač in Paramountov zvočni tednik. Sledi »Njena ljubezen — njena bole«.

Iz Tržiča

— Kino predvaja v soboto in nedeljo izredno lep cirkuški film »Rozika plesec« (»Lahka konjenica«).

Iz Kamnika

— Obrtno društvo Kamnik priredi jutri v nedeljo 15. t. m. veliko tombolo v mestnem parku. Dobitki so krasni: novo motorno kolo, kuhinjska oprema, žensko kolo, divan i. t. d. Cena tablic Din 3. Po tomboli velika ljudska veselica. K obilni udeležbi vabijo vabi odbor.

Iz Gornje Radgone

— Odlični gost. Po svojem povratku iz Italije se je ustavil za nekaj dni radi zdravljenja v zdravilišču Slatini Radenci član državne opere na Dunaju profesor g. Hans Duchan.

— Osebnosti. Na narodno šolo v Gornji Radgoni sta gremčena učiteljica ga. Bogumila Sabadin — Prelogova iz Križevca pri Ljutomeru in učitelj g. Milan Kocuvan iz Šmarja.

— BLED. Zvočni kino predvaja še danes in jutri zabavno filmsko komedijo »Žene vladajo«. Dodatek: »Filipova gostilna« in Foxov tednik.

MEZIŠKA DOLINA. Protituberkulozna liga za gornjo Meziško dolino v Črni razglašala, da se zaradi popravil v bolnišnici bratovske skladišnice v Črni do preklica ne bodo vršile preiskave v protituberkuloznem disperanzju. Za izredno nujne primere se bodo vršile rentgenske preiskave do preklica vsak delavnik od 11. do 12. Obnovitve preiskav v disperanzju po pravočasno razglašena.

Ne pozabite na NIVEO!
Ona krepi Vašo kožo!!!

NIVEA

je bila od banske uprave poverjena upravnim hranilnicam z vsemi pravicami in dolžnostmi ravnanja in upravnega odbora.

Proti temu odloku banske uprave so redno izvoljeni člani upravnega odbora, ki so bili razrešeni, vložili že 6. decembra 1935. pritožbo na trgovinsko ministrstvo. Ker pa ministrstvo v roku, ki ga določa zakon, pritožbe ni rešilo, je odvetnik dr. Ernest Kalan v Celju kot član razrešene upravnega odbora Mestne hranilnice vložil 18. decembra 1936. tožbo na Državni svet zoper odlok kr. banske uprave v Ljubljani. Ta tožba do danes še ni rešena.

Med tem pa je trgovinski minister z odlokom od 14. junija 1937. II. 14.865/K/36 pritožbi razrešenih članov upravnega odbora Mestne hranilnice ugodil in tako razveljavil svojetasni odlok banske uprave

glede razrešitve upravnega odbora imenovanja gerenta in gerentskega sveta. Za Celjsko mestno hranilnico kakor tudi še za več drugih hranilnic, katerih redne uprave so bile od banske uprave razrešene prilično v istem času in na enak način, je trgovinsko ministrstvo izdalo rešitev v skladu z načelno razsodbo Državnega sveta, ki je tožbi Mestne hranilnice v Kranju ugodil. Tako se po skoraj dveletnem provizorijazu vrača v upravo Celjske mestne hranilnice in tudi drugih enako prizadetih zavodov normalno stanje, kar je v interesu rednega gospodarstva, ki v tako važnih denarnih ustanovah zahteva stalnost in potrebno kontinuiteto brez ozira na dnevne politične razmere.

Nezdravo obilje na denarnem trgu

Poslednji letošnji izkaz Poštne hranilnice za mesec julij zaznamuje ob koncu tega meseca čekovna dobroimetja v ogromnem znesku 1676 milijonov Din, kar pomeni, da so letos čekovne vloge pri Poštni hranilnici za 631 milijonov višje nego so bile lani. Znano je, da Poštna hranilnica na čekovne vloge ne plačuje nikakih obresti. Ker se tudi plačilni promet v primeri z lanskim letom ni v tako znatni meri povečal, je jasno, da pomeni to ogromno povečanje čekovnih vlog kopičenje brezposelnih gotovinskih sredstev pri Poštni hranilnici. Če se upoštevamo žirovne vloge pri Narodni banki, ki se prav tako ne obrestujejo, tedaj dobimo naslednjo sliko o gibanju teh razpoložljivih gotovinskih sredstev v zadnjih letih (v milijonih Din):

čkovne vloge	žirovne vloge	pri Pošt. hran.	pri Nar. banki
31. julij 1933.	902	393	
31. julij 1934.	903	454	
31. julij 1935.	1075	629	
31. julij 1936.	1045	632	
31. julij 1937.	1676	1199	

Do lanskega leta nam kaže gornja primerjava še prilično normalen razvoj. Čekovne vloge so počasi naraščale vzporedno z naraščajočim čekovnim prometom Poštne hranilnice in deloma zaradi naravnega povečanja likvidnosti na denarnem trgu. V

Gospodarske vesti

— Ureditve našega izvoza v Italijo. Z Reke poročajo, da se je tam pričela konferenca o ureditvi našega izvoza živine v Italijo. Našo delegacijo vodi šef odseka za izvoz živine pri Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine dr. M. Petrovič. Kot delegata Centralnega odbora izvoznikov pa sodelujeta na konferenci narodni poslanec Josip Benko in Janko Badžak. Po naših prizadevanjih naj bi se izvoz živine uredil tako, da bi bila Reka glavno tržišče za izvoz naše živine v Italijo. Slično so to uredili Madžari. Naši državni naj bi se dodelilo posebno mesto v »punto franco« kamor bi se dovajala živine preko Sušaka. Po vseh z Reke pogajanja ugodno potekajo.

— Avtentično tolmačenje k uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov. Pravosodni minister je izdal naslednje avtentično tolmačenje 2. odstavka 56. člena uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov: V primeru, da nastopa več akceptantov za kakšno menično obvezo, med katerimi so eni kmetje v smislu uredbe, drugi pa ne, uživajo olajšave v smislu uredbe samo akceptanti, ki so kmetje v smislu uredbe.

— Pooblastila za izvoz pšenice. Na osnovi odloka trgovinskega ministrstva od 13. avgusta t. l. bo oddelek za zunanje trgovino v smislu uredbe o izvozu pšenice počenši s 15. avgustom t. l. izdajal pooblastila za izvoz pšenice na temelju prošnje domačih izvoznih trgov, ki so protokolirane najmanj tri leta, in zadržnih zvez. Izvoz se bo lahko vršil samo za plačilo v svobodnih devizah po veljavnih določilih. Izvozniki so dolžni položiti pri tem jamčevino v razmerju 5 din za 100 kg pšenice zaradi zavarovanja pravilne izbire dovoljenja, in sicer v gotovini ali državnih vrednostnih papirjih po borznem tečaju ali pa v obliki garancijskih pisem, registriranih pri finančnem ministertvu.

— Ogromna aktivnost rumunske trgovinske bilance. Rumunska trgovinska statistika beleži letos znatno povečanje izvoza, in sicer od lanskih 7.45 na 14.11 milijarde lejev. Izvoz se je po vrednosti povečal za 88%, čeprav je po količini narasel le za 11%. Vrednost izvoza je narasla v glavnem zaradi višjih cen glavnih izvoznih proizvodov. Tudi uvoz kaže povečanje, toda v mnogo manjši meri, namreč od lanskih 5.56 na 7.56 milijarde lejev. Aktivnost trgovinske bilance je letos narasla na ogromno vsoto 6.55 milijarde lejev, medtem ko je lani v prvem polletju znašala le 1.98 milijarde lejev.

Borze

13. avgusta

Na ljubljanski borzi so danes avstrijski šilingi po zadnji okrepitvi popustili in so se trgovali po 8.45, medtem ko je bilo za angleške funte povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.405 (v Beogradu po 8.4243), v angleških funtih po 238 in v grških bonih po 30.1250. Nemški klirinški čeki so po večeršnjih nagli okrepitvi danes popustili in so se trgovali v Ljubljani po 13.02, v Beogradu po 12.9803 in v Zagrebu po 13.00, odnomo za konec septembra, oktobra in novembra prav tako po 13.00.

Na zagrebškem efektnem tržišču je vojna škoda pri nespremenjeni tendenci notirala 406—408. Do prometa je prišlo v 6% begljskih obveznicah po 76, v 6% dalmatinskih agrarnih obveznicah po 75 ter v 7% Bairovemu posojilu po 84.

Devize

Ljubljana. Američan 2393.41 — 2408.01, Berlin 1745.03 — 1758.90, Bruselj 730.35 do 735.41, Cuhj 996.45 — 1003.52, London 216 do 218.06, Newyork 4307.25 — 4343.56, Pariz 162.61 — 164.05, Praga 151.33 — 152.43, Trst 227.70 — 230.78.

Curh. Beograd 435.50, Bruselj 73.29, Milan 22.9250, Amsterdam 240.0750, Berlin 175.20, Dunaj 81, Stockholm 111.90, Oslo 109.0750, København 96.95, Praga 15.19, Varšava 82.60, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

Efekt

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 406 — 408, 4% agrarne 52.50 den., 4% severne agrarne 52 den., 6% begljske 76 do 77.50, 6% dalm. agrarne 74.50 — 75, 7% invest. 89 den., 7% stabiliz. 86.25 den., 7% Drž. hip. banka 100 den., 7% Blair 84 do 84.50, 8% Blair 94 bl., delnice: Narodna banka 7150 den., PAB 196 den., Trboveljska 260 — 290, Gutmann 43 — 48, Sečera Osijek 195 — 198, Dubrovačka 380 do 405, Oceanica 275 den.

Beograd. Vojna škoda 405 — 406.25, 4% agrarne 52.50 den., 4% severne agrarne 52.25 den., 6% begljske 76.50 — 76.75, 6% dalm. agrarne 74.50 — 75, 7% Blair 84 — 84.50, 8% Blair 93.75 — 94, PAB 200 — 202.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 13. avgusta. Začetni tečaj: pšenica: sept. 112.625, za dec. 114.50, za maj 114.50; koruza: za sept. 95, za dec. 62.625.

+ Winnipeg, 13. avgusta: Začetni tečaj: pšenica: za okt. 129, za dec. 125.50 za maj 127.375.

+ Novosadska blagovna borza (13. t. m.) Tendence neizpremenjena. Pšenica (78/79 kg): baška 165 — 167.50; banatska 162 do 168; baška ladja Tisa 168 — 170; ladja Begej 167 — 169; sremska slavonska 77/78 kg 164 — 165. Oves: baški, sremski, slavonski 114 — 116. Rž: baška 165 — 167.50. Koruza: baška in nemška 92 — 93; banatska 89 — 90. Moka: baška in banatska »Ogc in »Ogc 260-270, »2c 240-250, »3c 220—230, »6c 190 — 200, »7c 160 — 170, »8c 120 — 125. Otrubi: baški, sremski, in banatski, v jutastih vrečah 88 — 92; baška ladja 92 do 93. Fižol: baški beli brez vreče 225 do 230.

+ Budimpeštanska terminalska borza (13. t. m.). Tendence slaba. Koruza: za avg. 11.52—11.60, za sept

Domovina v nevarnosti

Pred uredništvom nekega lista v kitajski četrti New Yorka se zbirajo kitajski priseljenci in zasledujejo ter komentirajo napete vesti iz daljne domovine, ki ji je nenasitni japonski imperializem pripravil zopet usodne dogodke

Lov za bedastimi rekordi

Živi sodi in „klobasni britofi“ — Roman brez črke „e“

Sikora ne mine dan, da bi neke v Evropi ali Ameriki ne priredili kakšne stave, ki se konča slabo. Večinoma gre za zadoščanje kakšni častihlepnosti, ki v resnici ni vredno žrtve človeškega življenja. Takšne stave, pri katerih gre za največje množice popitega vina ali žganja ali za največje število klobas, ki jih bo eden izmed tekmovalcev pojedel, zahtevajo več smrtnih primerov nego prave tekme na sportnih teriščih. To je tudi vzrok, da mislijo razne evropske države izdati prepoved za te vrste stav, pri čemer naj bi se udeleženci postavili pred sodnike, ne glede na to, da-li je stava zahtevala kakšno človeško življenje ali ne.

Na Poljskem sta v manjšem kraju nedaleč od Varšave dva kmeta stavila za zlot, kdo bo hitreje požrl slanika. Kmet, ki je kot prvi poskusil zmagati, je slanika res hitro požrl, toda še isti večer je bil mrtev. Slanik ga je zadušil.

Na podoben način je končal v Barmvilleu na Francoskem neki zidar, ki je v gostilni stavil s svojim prijateljem, da bo v minuti požrl šest velikih, sirovih klobas. To je storil, toda pozneje je dobil srčne krče in je umrl.

Maščevanje z gorečo žveplenko

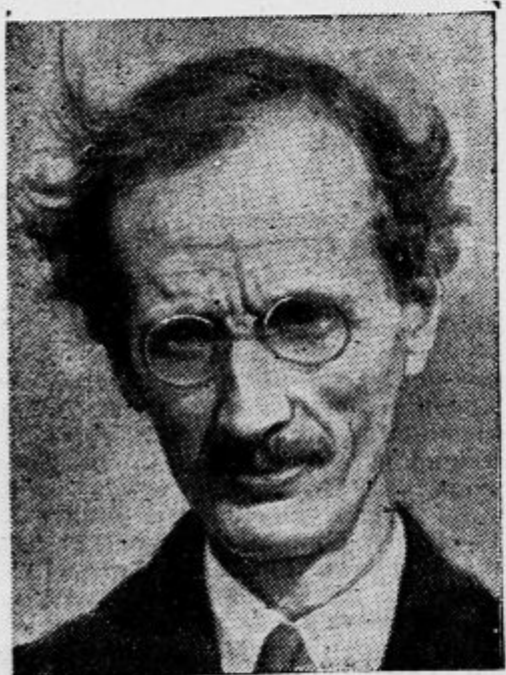
Ker ni hotela njegovega srca in denarja, jo je zažgal

V nekem varieteu v Los Angelesu je nastopila med drugimi baletka Mat Purdue. Med pesmom je začela njena obleka nenadno goreti in plameni so v trenutku ovili umetnico. Oseba, ki so stale za odrom, so priklele takoj s plaitami, jih vrgle čez umetnico in ogenj zadušile. Plesalka pa je dobila že težke opekline in so jo morali v nevarnem stanju odpeljati v bolnišnico. Predstavo so prekinili. Sprva si niso mogli pojasniti, kako je mogel ta ogenj nastati, potem se je pri ravnanju oglašil neki možak, ki je dejal, da je med tem, ko je Purduejeva plesala, zapazil, kako je gospod iz neke lože vrgel gorečo žveplenko na njeno obleko. V zmešnjavi je ta mož potem izgubil.

Umrli od strahu pred zobozdravnikom

32letna žena tajnika budimpeštanskega vzorčnega velesejma dr. Ankerja je stopila te dni k nekemu zobozdravniku, da bi si dala izdreti zob. Zdravnik ji je moral prigovarjati na vse načine, ker je kazala pred operacijo velik strah. Obljubiti ji je moral, da ji bo zob izdrl brez bolečin in da jo bo sploh uspaval. Mlada žena je umrla štiri minute po operaciji zavoljo otrplosti srca. Strokovnjaki izjavljajo, da je ni ubilo uspavilo, ki je samo na sebi nedolžno, temveč da je umrla zavoljo strahu.

Prof. Jean Piccard

brat dvojček znanega raziskovalca stratosfere prof. Avgusta Piccarda, je pred kratkim imel neuspeh, ko je preizkušal nov balon, ki je bil sestavljen iz večjega števila malih balonov. To čudno zračno vozilo se mu je vnelo in si je profesor komaj rešil življenje. Navzlic temu namerava v bližnjem času odpluti v stratosfero s podobnim balonom, ki bo sestavljen iz 2000 majhnih balonov

Opice ne marajo pomlajati ljudi

Te dni so pripeljali v Napoli 130 opic, ki so jih ujeli v Eritreji za znanega pomlajevalca prof. Voronova. Ko so jih hoteli spraviti v kletke, je šest izmed opic, med njimi velik šimpanz, pobegnilo. Šimpanz je s orjaško močjo zlomil nekoliko palic v mreži kletke, napravil tako precej veliko luknjo, skozi katero je pobegnil na prosto, in za njim je ušlo še pet drugih opic. Živali so se satele v park kraljeve palače v Capodimontu, kjer so splezale na 40 m visoka drevesa. Orožniki in gasilci so prišli, da bi jih ujeli. Lov ni bil lahek, ker so se opice trdo branile. Velikega šimpanza, ki je planil na nekoga orožnika, so morali ustreliti. Končno je uspelo, da so ostale živali polovili in jih spravili v kliniko, kjer bo prof. Voronov z njimi delal svoje eksperimente.

Ženske razbojnice

Na Kitajskem deluje še vedno dovolj razbojniških tolp. Tudi ženske so med njimi in ena teh tolp je bila sestavljena sploh iz samih žensk. 45 žensk se je pred leti združilo v razbojniško društvo in so tatinsek ter razbojniške posle opravljale z isto vnamo kakor njih moški tovariši. Kitajska policija se je dolgo trudila, da bi jim posle ustavila, a šele pred kratkim ji je uspelo, da je ujela vseh 45 banditk. Kitajske oblasti so se pokazale napram njim dovolj kavalirske. Napravile so jim samo zelo hudo pridigo in so jim na zadnje sporočile, da jih ne bo doletela običajna kazen, če se pokesajo in obljubijo začeti z novim, rednim življenjem. Seveda so se razbojnice »pokesale«. Za vsak primer so jih dale oblasti poročiti z vojniki, ki so izjavili, da bodo že poskrbeli, da ne zaide nobena več na kriva pota.

Turčija

si sama gradi podmornice

Anatolska agentura poroča, da bodo danes v Carigradu spustili v morje prvo podmornico, ki jo je izdelala domača ladjedelnica. Ta dogodek bodo proslavili z velikimi svečanostmi.

Dve hiši sta se podrli

V New Brightonu (država New York) sta se nenadno zrušili dve stanovanjski hiši. Izpad razvalin so potegnili doslej 13 trupel, toda število žrtev mora biti dosti večje.

Mladi egiptski kralj Faruk

ki so ga kronali te dni, v družbi svojih ministrov

Zakonca pa nista poročena

Po pomoti so jo poročili z očetom njenega moža

Po nekem naključju sta zvedela gospod in gospa Rouxova iz Pariza, ki sta že 22 let srečen zakonik par, da sploh nista poročena. Odkrila sta namreč, da je v poročni listini mož vpisan pod imenom svojega očeta, tako da je ga. Rouxova uradno poročena s svojim tastom. Oče gospoda Rouxa je umrl pred 22 leti, kratko po tisti poroki, tako da je bila ga. Rouxova ves ta čas, ne da bi sama vedela, vdova. Vzrok za to mučno pogreško je v tem, da ima Roux isto krstno ime kakor njegov oče in da se je slučajno rodil tudi v istem mesecu. Pri poročnem aktu pred 22 leti je bil njegov oče za pričo in je moral predložiti svoje dokumente. Te dokumente je poročni uradnik pomotoma smatral za ženineve dokumente, a oba zakonca poročne listine nista niti pregledala, saj se jima niti sanjalo ni, da bi mogla biti vmes kakšna zamenjava. Ker gre birokratizem nad vse, je sodišče ta zakon sedaj razveljavilo, obema pa je naročilo, naj se še enkrat poročita.

Dohodki ameriške filmske industrije

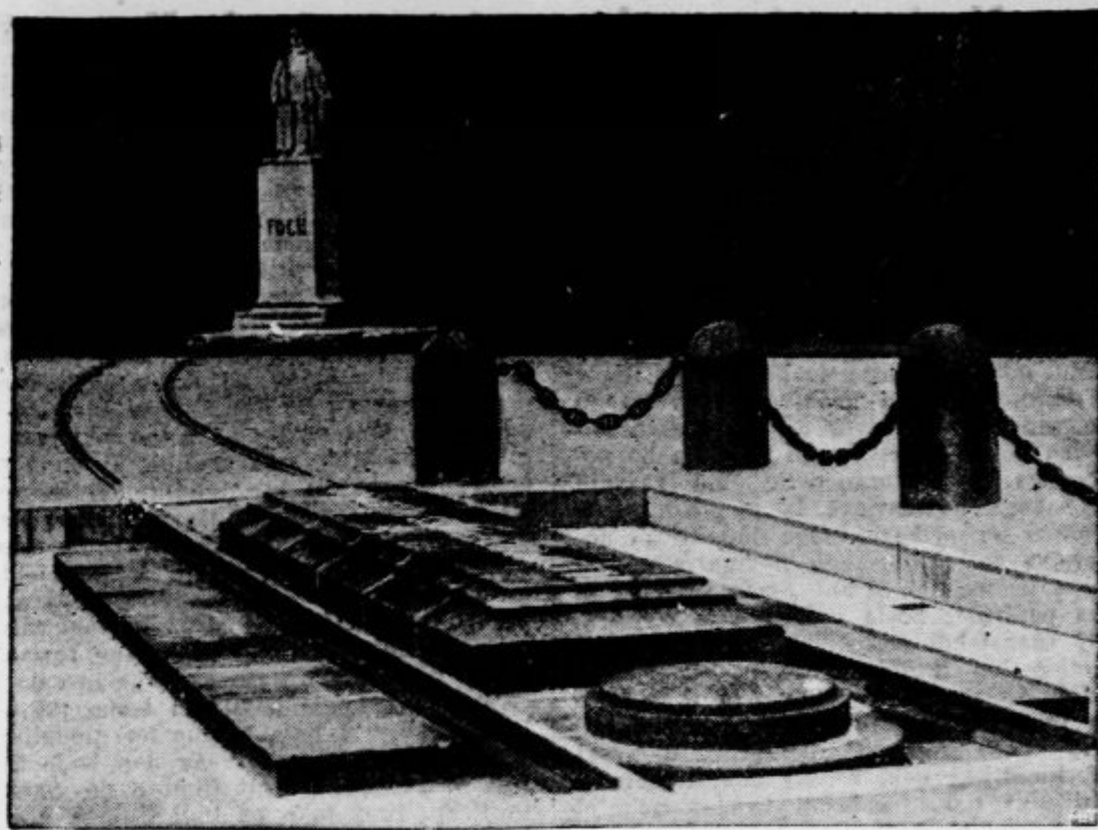
Ameriški filmski producenti se pritožujejo, da jim gre zelo slabo in da če pojde tako dalje, bodo morali zapreti svoja podjetja. Drugačno sliko pa dobimo o njihovem položaju, če zveš za nekatere številke. Lansko leto je imela ameriška filmska produkcija okroglo milijardo kosmatega dohodka, to se pravi za 250 milijonov dolarjev več nego predlansko leto. To je ena najvišjih števil v zgodovini filmske industrije in na vsak način najvišja v zadnjih petih letih. Zanimivo pa je, da je v tem času narasla tudi posest gledališča. Lansko leto so imela ameriška gledališča 81 milijonov obiskovalcev, predlansko leto pa 10 milijonov manj, pred tremi leti celo samo 54 milijonov.

Velike filmske družbe imajo na načrtu še večje stvari. Tako hoče Metro-Goldwyn-Mayer osnovati 30 novih zvono-filmskih odrov, družba Warner Brothers pa štirideset. Seveda bo v primeru meri narasla tudi filmska proizvodnja. Računajo, da bo družba Warner Brothers izdelala 60 velfilmov in nešteto manjših. Tudi druge družbe ne bodo zaostajale za njo.

Krakatav spet deluje

Iz Batavije poročajo, da je začel največji vulkan Vzhodne Azije, zloglasni Krakatav, spet bljuvati. Iz svojega žrela meče žareče kamne in pepel s silnim truščem v višino do 4.500 m.

Tu so se vdali

V Compiègneskem gozdu so postavili spomenik maršalu Fochu, ob železniški progi, po kateri so se pripeljali v jeseni 1918. nemški parlamentarci in ponudili zaveznikom premirje

Prepovedani psevdonimi

Greta Garbo bo lahko shajala tudi brez psevdonima, Marlene Dietrichova pa se še ni odločila

Parlament države Massachusetts je pravkar prepovedal rabo psevdonimov. Ker se namreč ta zakon na vse osebe brez razlike, ne izjemši filmske zvezde in zvezdnice, ne nastala zanimivost, da bomo te zvezde in zvezdnice po vsem ostalem svetu poznali pod njihovimi umetniškimi imeni, obiskovalci massachusettskih kinematografov pa jih gledali znane obraze sicer pod pravimi imeni, ki pa bodo pogostoma zvenele malo smešno. Ker je slava filmskih igralcev in igralk nerazdružno zvezana z njihovimi izmišljenimi imeni, si lahko mislimo, da so v Hollywoodu kaj malo veselili te odločbe massachusettskega parlamenta. Samo Greta

Garbo, ki je s svojim pravim imenom Gustavsonove znana vsem svojim nešteti obdivovalcem, je izjavila, da ji je vse eno, kako jo bodo imenovali v tej državi. Glede Marlene Dietrichove, ki ji je pravo meščansko ime Marija Magdalena von Losch, še ni znano, kaj si misli o tej odredbi, vse druge filmske veličine pa nameravajo vložiti baje skupen protest.

Velike ameriške filmske družbe, ki so bodo isto tako zavzele za ta protest, skušajo od massachusettskih oblasti sedaj zvodeti, kakšni razlogi so dovedli do navedene prepovedi. Doslej niso zvedele ničesar. Posebnih vzrokov menda ne bo razen samovoljnosti in manije do ustvarjanja čudovitih paragrafov, ki bolehalo za njo ameriški zakonodajalci v nedostojanju drugega, pametnejšega dela.

Slepec vodi avto

Slep mož, ki ima že deset let dovoljenje za šofiranje, vodi svoj voz, kolesari — in ni še nikoli doživel nezgode.

O tej stvari piše londonski kirurg dr. J. Myles Bickerton v neki zdravniški reviji. Mož, za katerega gre, je že od rojstva slep in dobiva tudi predpisano javno podporo. Dejstvo je, da mož na eno oko sploh nič ne vidi, na drugo pa samo elaboten sij. Poseben žepni teleskop, ki je vdelan v naočnike, pa korigira njegov vid toliko, da more brez nevarnosti šofirati in kolesariti. Dejstvo pa se ne da utajiti, pravi dr. Bickerton, da vozi v Londonu avtomobil oseba, ki je uradno priznana za slepo. Prometno ministrstvo je izjavilo, da uradno o tej stvari ničesar ne ve. Če bi pa dobili osebo, ki je uradno spoznana za slepo, pri krmarjenju avtomobila, tedaj bi jo morali prijeti za voljo zlorabe vozaške izkaznice.

Vročina ustavila manevre

Manevre 14. francoske armade, ki so se vršili okrog Annecyja in v Rodanski kotlini, so morali zavoljo silne vročine, ki vladala ta čas na Francoskem, ustaviti. Da je ta vročina naravnost katastrofalna, je razvidno najbolj iz tega, da se je toplomer v nekaterih krajih dvignil do 55 stopinj v senci!

Nova repatica

Neki curiški astronom je odkril novo repatico, ki je dobila začasno označbo »1937«. To repatico je videti po 9. zvečer s prosti močesom v ozvezdju Velikega voza. Ta čas je v neposredni bližini zvezde Mizarja. Videti jo je kot megleno tvorbo s svetlim jedrom. Repa pa s prostim očesom ni videti.

Konec osmih zastojkarskih potnikov

V kanadski provinci Severnem Ontariu se je iztiril neki tovorni vlak. Pri tem je našlo smrt osem tramprov, potepuhov, ki imajo navado, da potujejo po večini s tovornimi vlaki kot zastojkarski potniki po deželi. Šest drugih tramprov je bilo lažje in težje ranjenih.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Ali ste že sedeli v trinajstori ob mizi?«

»Da.«

»In je sledila nesreča?«

»Pa še kakšna! Za vseh dvanajst, razen mene, je bila nesreča.«

»Kaj pa se je zgodilo?«

»Nu, to je bil sestanek, ki so ga sklicali moji upniki in niti eden ni dobil prebite pare od mene.«

Ga. Čangajškova

Žena kitajskega prepoveditelja, je združila vsa kitajska ženska društva v skupno zvezo, ki naj bi pomagala organizirati tudi ženske odporu proti Japonci

Ježov

stari milijenec ruskega diktatorja Stalina, ki je zamenjal, kakor vedo poročati angleški listi, Bolgara Dimitrova, ki je padel v nemilost, v glavnem tajništvo kominterne

Žena ljubi močnega moža,

mož normalno ženo, brez nervoznih muh in živčnih napadov,

š e f pa zdravega uradnika.

Zahtevajte s kratko karto prospekte od

UPRAVE

RADENSKEGA ZDRAVILNEGA

KOPALIŠČA

SLATINA RADENCI (pri Mariboru)

A NEKDOTA

Potnik, ki starega škota McCarthyja že več let ni videl, je bil zaprepačen, ko ga je spet srečal.

»Vaš oče je vendar ves upognjen,« je dejal mlademu McCarthyju. »Kaj se je zgodilo? Ali je bolan?«

»Niti najmanj,« je odgovoril mladi McCarthy. »Tega je kriva sama njegova nova pelica, ki se ni obnesla. Prehitro se je obrabila in je postala čisto kratka.«

VSAK DAN ENA

»Za vraga, kje pa je moj jastog!«

»Trenutek — takoj pride!«

(Rit et Rao)

Kulturni pregled

Razstava neodvisnih v Petit Palaisu

Med neštevilnimi umetniškimi prireditvami v Parizu, ki so bile odprte ob priliki svetovne razstave, je gotovo najpomembnejša (poleg razstave Chêfs d'œuvres de l'Art Français) ona v Petit Palaisu, ki se vrši pod naslovom »Možnosti neodvisnih«. Tu razstavljajo gotovo vsi pionirji moderne umetnosti s čarom Rousseaujem in Maillolom na čelu.

Izkazalo se je, da so umetniki, ki so jih do včeraj imenovali »divje«, v tesni zvezi s slavno tradicijo francoske likovne umetnosti. Moderni francoski mojstri ponovno dokazujejo, da je slikarstvo predvsem slikarstvo ter kiparstvo kiparstvo. Medtem ko daje kiparstvu pravo veljavo čista forma, daje slikarstvu vrednost predvsem barva. Ze sama imena razstavljavcev dokazujejo visoki nivo razstave. Tu najdemo prav vse, ki kaj pomenijo v razvoju moderne umetnosti. Slikarji »asie«: Matisse, Signac, Luce, Bonnard, Roussel, Maurice Denis, Raoul Dufy, Marguet, Friesz, Derain, Vlaminck... dalje oni, ki se nagibajo h kubizmu: Pablo, Picasso, Braque, La Fresnaye, Gris, Lhote, Leger, Gleizes, Metzinger, Delaunay, Marie Laurencin... Pa ekspresionisti: Rouault, Gromaire, Segonzac. In umirnejši: Denis, Laprade, Guerin, Ceria, Vallotton, Favory, Alix ter končno tako zvana pariška šola: Modigliani, Pascin, Chagall, Kisling, Van Dongen, Soutine, Severini, Chirico itd.

Večina teh umetnikov je zastopana z kolekcijami, ki so izbrane tako, da nam nudijo možnost pregleda umetniškega razvoja posameznika. V glavnem pa nam ta razstava nudi vpogled v pota in hotenja umetnosti po impresionizmu. Močne sledove impresionistične šole opazimo še pri Signacu, Luceu, Bonnardu, Lapradu. Slavniki Matisse je tu zastopan z okrog 60 olj, 2 plastikami ter preko 100 grafikami. Vsa ta dela tega »slovdostnega« francoskega slikarja je prava orgija barv, ki so s skroperno poverljivo prefinjenostjo nanešene s čopičem na platno. Njegova najdostopnejša umetnina je gotovo »Odališe z manjoličami« in »La Partie des Dames«. Poleg Matisse se močno uveljavlja Bonnard.

Maurice Denis je znan preporoditelj religioznega slikarstva. Iz njegovih del veje čudovita ubranost, ki jo najdemo le še pri Fra Angelicu in zdi se, da je ta slikar — svetnik poleg Puvisa de Chavannesa in Gauguina precej vplival na Denisa.

Roussel slika arkadijska razpoloženja, favne in nimfe v zelo pestrih barvah. Pri Frieszu opazimo močan vpliv klasicizma in baroka. Marguet je poleg Vlamincka in Utrilla najizrazitejši krajinar med modernimi. Večina njegovih slik je ubrana v sivozelenem in modrem, tonaliteti so nežne in svetle. Ljubi zlasti meglena razpoloženja.

Svetislav Šumarevič, La Presse yougoslave

V zvezi s pariško razstavo je izdal Centralni presburo v Beogradu ilustrirano brošuro na 76 straneh, ki naj nudi tujemu svetu pregled razvoja in današnjega stanja tiska v Jugoslaviji. Svetislav Šumarevič, je znan strokovnjak, ki se smotrno bavi zlasti z zgodovino srbskega tiska in pripravlja o njem obsežno monografijo. Njegov spis »La Presse yougoslave« je prvi pokušaj pokazati z enotnega stališča razvojne linije vsega srbskega, hrvaškega in slovenskega tiska, določiti njegovo mesto med našimi kulturovornimi silami in oceniti njegovo današnje stanje. Omejen prostor je posvetil avtorjem pripravi predstave, teme in ga silil h kar največji zgoščenosti, tembolj, ker je moral imeti pred očmi tujega čitatelja, ki ga je treba najprej uvesti v osnovno zgodovino naše literarne kulture.

Delce Svetislava Šumareviča prikazuje v prvem delu razvoj naše pisave (glagolica, cirilica, latinica), prehaja k prvim tiskom in k zgodovini našega tiskarstva, nato pa k začetkom srbskega, hrvaškega in slovenskega novinarstva. V nadaljnjem opisu razmah našega celotnega tiska v 19. stoletju in ob skopu njegove današnje stanje. Knjižnica je prežeta z idejo, da je bil celoten jugoslovanski tisk že od samega začetka v službi narodnih idealov in interesev in da je bil v našem narodnem razvoju prvovrstni kulturni činitelj. Ob koncu sklepa g. Šumarevič:

Obširnost jugoslov. listov se odlikuje po nekaterih posebnih vrtilah. Je zvesto tradiciji, katerih dedščino je prevzelo in ljubi ter spoštuje tisk. Videlo je na delu v vrstah svojih novinarjev največje moze naše dežele; stali so na čelu naroda v najtežjih in najodločilnejših urah njegove zgodovine: v dobi narodnega preporoda, v boju za obrambo jezika in zoper tuje gospodstvo, v mučnih letih, ko so se zbirale vse narodove veje k največjemu delu: za osvoboditve in združitve vseh Jugoslovenov v eno samo državo in naposled v odločilni borbi, ki je prinesla zmago tega ideala. Tisk je pripravil vse osvobodilne boje in tako postal tovariš armad, nerazdružljiv z ljudstvom v vseh njegovih bojih. Tisk je dolgo časa imel vlogu knjige in jo v nekaterih pokrajinah ob pomanjkanju drugega ohranil še do danes. Njegova zgodovina pravi, da si je naš ljudstvo od samega začetka preko listov oblikovalo svoje nazore...

Delce Svetislava Šumareviča bo nedvomno izvrševalo v polni meri nalogo, ki ga je podelila v svet: informirati tujce o naših starih kulturnih tradicijah in o veliki vlogi tiska pri oblikovanju narodne zavesti in političnih idealov Srbov, Hrvatov in Slovencev. Spis pa tudi kaže, da je avtorju najbližje in najbolj znano srbsko področje; s te strani je razvoj tiska prikazan, kakor je umljivo, le v poglavitnih linijah, vendar pa dovolj pragnjeno jasno, in pregledno. Vodnikove »Lubanske Novice« (pisec jih ne citira v izvirni pisavi kakor srbske listi) so sicer zadostno osvetlele, nadaljnji prikaz našega tiska pa kaže razne pomanjklivosti. Tako bi bilo treba označiti »Ubičeljskega tovariša« za najstarejši izhajajoči slovenski list (sedanji letnik je 78.). »Slovenski gospodar« ni »le plus ancien journal économique du Slovenie«, ker je že izpočetka tudi političen list. Med primorskimi listi pogrešamo najpomembnejša: dnevnik »Edinost«. Če je že beseda o »La Presse Yougoslave«, bi bilo treba vsaj omeniti naš tisk v Ameriki. V opazki o slovenskih periodikah ne drži, da so se pojavile »relativement tard«, saj se njih zgodovina ne začne šele z »Ljubljanskim

Derain. Njegov razvoj, točno prikazuje 30 platen, ki vise na tej razstavi. Zdi se, da po dolgem napornem iskanju krmari v klasični tradiciji Poussina in Chardina.

Vlaminck ostaja pri svoji črno-belo-zeleni paleti. Kljub temu ne dolgočas. S svojim temperamentom in iznajdljivostjo pričara vedno nove podobe, polne dinamike in občutja. Nedvomno so njegove zimске krajine najboljše.

Najekstremnejši med koloristi je Dufy. Njegova paleta je nekoliko presurova, celo dolgočasna zaradi vedno enako se ponavljajočih barvnih ploskev: roza, modrih, belih in zelenih. Predmete poudarja s temno konturo in tako delujejo njegove slike kot kolorirane risbe.

Potem pa je tu Picasso, najsmelejši med slikarji, kar jih je videl svet. Razstavlja vsa mogoča dela od svojih prvih, morda romantičnih početkov preko klasične periode pa vse do najnovejših eksperimentov. Najbolj sugestivno vplivajo njegovi harlekin, cirkusanti, podani z nekim bolnim, melanholičnim občutjem, ter njegove čudovite risbe, ki bi jih lahko primerjali z Ingresovimi. Braque ostaja veren kubizmu, njegov kolorit pa je prijetnejši in mnogo finejši nego pri ostalih kubistih, katerih slike učinkujejo dostikrat plakat-sko. Od tistih, ki zavoljo izraza ne dajo barvi prave besede, je Rouault najmočnejši. Njegova dela pa učinkujejo težko in mračno, kakor moreče sanje. Gromaire operira z močnimi konturami, zaradi tega vplivajo njegove slike kakor barvana stekla. Des Valliers je poleg Denisa edini zastopnik regiloznega slikarstva na razstavi. Med ekspresionisti naj omenimo Georga in La Patelliera.

Na razstavi pa je dalje zastopana skupina, ki ima mirnejše tendence, ki je konservativnejša in se naslanja na polpreteklost. (Laprade, Guerin, Ceria, Favory in drugi). Končno je tu Henri Rousseau, ta konservativni malomeščan, carinik, ki pa je utrl pot tako zvanim stvarnostim. Daje pa še pesnik starega Pariza Utrillo: pesnik proletarskih okrajev velikega Pariza. Stare hiše, ki propadajo, visoke zidane ograje, ki diše po plesnih in vlagi, male neznatne cerkvice kje v kaki predmestni ulici... melanholija, preteklost... Nazadnje Pariška šola, večinoma tuji. Chagallova dela vplivajo nekam pravilno, Slovana čutimo v njih. Pokojni Pascin je zastopan z več risbami in slikami, ki učinkujejo prijetno s svojimi nežnimi, srebrnimi toni. Tu je nesrečni aristokrat-bohem Modigliani s svojimi karakterističnimi portreti in akti.

Razstava neodvisnih nam nudi temeljit vpogled v snovanje moderne umetnosti na zapadu.

K. N.

Zvonome. Če se omenjajo listi, ki so v volnem času oznanjali združitve, ne bi smela izostati n. pr. »Jugoslovanci« in »Glas Srba, Hrvata i Slovenaca«. Pri »Pozorcu« ti bilo treba omeniti, da se že od leta 1883 imenuje »Obzor«. In še to ali ono.

Pisec pravi na strani 34, da po ilirizmu »les Yougoslaves décidèrent d'adopter une langue littéraire unique« in izrečno navede, da so dunajski sporazum 28. marca 1860 podpisali tudi Slovenci. Čemu prikrivati, da enotnega književnega jezika Jugoslovanov ni, marveč da obstojita srbskohrvatski jezik z dvema pisavama in slovenski književni jezik s samostojno literaturo; to so vendar notorična dejstva, ki sodijo med osnovne pojme o Jugoslaviji. Potem takem jih lahko spoznamo tudi tuji.

Številna ilustracije (naslovne strani ali glave posameznih listov) okusno izpopolnjujejo besedilo te informativne knjižice. — o.

Zapiski

»Življenje in svete« prinese v prihodnji (ponedeljski) številki na uvodnem mestu članek »Brez sonca ni življenja«, ki razpravlja o skrivnostnih učinkih sončnih žarkov, iz česke proze je prevedena lepa črtica Jana Vrbe »Čebele«, dr. Anton Debeljak nadaljuje svoje topotopno kramljanje »V deželo dveh tisoč let«, prav tako se nadaljuje Dumasov roman »Trijne mušketirje« z Nörretrandersovimi ilustracijami, Kratka črtica H. G. Wellsa »Dediščina« je polna vsebine. V rubriki iz literarne sveta poroča A. D. o Lebnojem prevodu »Don Kihota«. P. K. o novi Gidovi knjigi o Ameriki, A. Debeljak o ameriškem magazinu »The Globec. Tehnični obzornik, iz praktične medicine in ostale rubrike zaključuje vsebinsko pestro in obilno ilustrirano številko.

O Ingoliferem romanu »Lukarije« je priobčilo »Česke slovo« dne 12. t. m. daljši prikaz, ki ga je spisal O. B. (erkopec). Pisec označuje Antona Ingolčica za največjo nado mlade slovenske proza poleg Miška Kranjca, o »Lukariji« pa sodi, da je to »eno najzanimivejših del povojne slovenske proze, ki bi ga moral spoznati tudi českoslovski čitatelj. Mlademu pisatelju je namreč v tem romanu, ki nas po svojem slogu spominja romanov Šolsbova, uspelo razviti močnega film povojnega dogajanja na kmetih, ki je v marsičem podobno razmeram na českoslovskem.« Nato kritik prikazuje vsebino romana in sklepa: »Ingolčev roman je sprejela jugoslov. kritika s priznanjem, vendar mu nekateri kritiki očitajo tehnične nedostatke. Zdi se pa, da so krivici, kajti ne moremo pisatelju zabraniti, da se otrese zastarelih form, če ga k temu silijo snov. Če pa tu in tam vendarle trpi stavba romana, moramo to pisatelju začetniku odpustiti. Kajti temelji so trdni in položeni na globoko ter obelajo mnogo za dobočnost.

Kako na českoslovskem proslavljajo spomin književnikov. Te dni smo na tem mestu zabeležili, da je umrl odlični slovaški pisatelj in javni delavec Martin Rázus. Ministrski predsednik dr. Milan Hožda je počastil njegov spomin tako, da je razpisal dve literarni nagradi po 15.000 in 10.000 Kč. Pogoji za tekmovalce bodo objavljeni v septembru.

Roman hrvaške pisateljice. »Društvo hrvaških književnikov«, ki se je nedavno ustanovilo v Zagrebu, je pravkar izdalo svojo prvo knjigo: roman »Zdenke Jušić« Seunik »Svojim putem«. Mlada pisateljica je opozorila nase z mnogimi novelami, ki so izhajale v hrvaških literarnih revijah, zlasti se z romanom »U godini kušnje«, ki ga je izdala l. 1933 »Matica Hrvatska«. Njen novi roman »Svojim putem« je zanimivo in uvaževano vredno delo. Podrob-

nejši prikaz nameravamo priobčiti ob prvi ugodni priliki.

Na pariški razstavi nameravajo prirediti Nemci vrsto reprezentativnih umetniških večerov. Med drugim bo gostoval balet Berlinske opere, prirejen bo večer nemške klasične glasbe in koncert z Beethovno »Deveto simfonijo« pod Furtwänglerjevim vodstvom. Na programu so tudi nekatere Wagnerjeve opere in dve operi R. Straussa pod skladateljevim osebnim vodstvom.

Razvoj časopisja in knjig v sovjetski Rusiji je ena tiskih postavk novega ruskega življenja, ki jo priznavajo tudi nasprotniki režima. Koliko je v Rusiji zanimanja za knjige, revije in novine, si je težko predstavljati. S tem rastočim zanimanjem računajo zlasti ruski dnevniki. Nedavno je postavila redakcija moskovske »Pravde«, ki izhaja v dveh milijonih izvodih, novo ogromno rotacijo, ki je največja na svetu, saj natisne dva milijona izvodov v dobrih dveh urah. Kolika je ta gigantika rotacija, je mogoče presoditi po tem, da je dolga 80 metrov. Poleg že postavljenih rotacij je pripravil prostor za novo, ki jo bodo postavili prihodnje leto, ko bodo lahko krile sovjetske tovarne papirja potrebo rotacijskega papirja za nova dva milijona izvodov.

S P O R T

Zmaga Ilirije na Reki

V četrtek zvečer je plavalna ekipa Ilirije v sporedu za Jadranski pokal zmagala nad Fiumano s 55 : 54 točkam

Reka, 12. avgusta. Malo pred osmo uro jutraj nas je Gorčanov avtobus izpred naborniškega potočnika v megle — po dobrih treh urah smo zagledali pred seboj morje...

»Velikantstvo, znani naš dramski prvak Emil Kralj je kraljeval v ozadju avtobusa, kjer je zbral okrog sebe vse kibice in tekmovalce »seniorje« ter jim s svojim zdravim, veselim razpoloženjem kraljeval vse številne rde, serpentine in dolge, ravne asfaltirane kilometre, v ospredju pa je Binderjeva mama z bogato zalogo najrazličnejših dobrot tolažila mlajšo generacijo in mežni del ekipe, tako, da je prav za prav iznenadil vse globoki vzdih juniorske skakalnice-prvakinja, ki je prvič v svojem življenju zagledala sinjo morskno gladino.

Reka je svoje goste sprejela spodobno: udobno so nastanili celo ekipo v prvorazrednem hotelu »Royal«, za precej izbirne želodec plavalci in plavavci pa je tudi najbolj poskrbeli. Veliki letaki po mestu oznanjajo nocojnje srečanje med domačim S. N. Fiumano in našo Ilirijo. Popoldne so tekmovalci absolvirali kratek trening v enem najlepših tukajšnjih kopališč in v razigranem razpoloženju pričakuje ekipa večernega srečanja.

Dasi stara Ilirija ti na Reki prvič jo, kar nas je nadvse prerasenilo, tu zelo popularna. Čim so nas »odkrili«, nas ustavljajo na cesti in sprašujejo po Willanu, Fritschu, Cererju in Wernerju, Zieherla pa so tudi, čim se je pojavil v kopališču — seveda na deski — takoj pogrnili. Liga je torej za nas »napravila« tudi svojo propagando — menda po vsi Reki.

»Četrtno« zamudo je pred dosti številno publiko starter dal znak za prvo točko. 400 m prsto: Naša plavača Mihalek in Fux sta imela najpogostejšega konkurenta v Valenti, za katerega pa pripovedujejo, da je sposojena moč. Res sta že pri 200 m z Mihalekom na vodstvu, dočim se Fux trdovratno drži sigurno na tretjem mestu. Tempo in baš ostre: 2:40 pri 200 m! — Pri 300 m obrne se Mihalek za celo dolžino prej, pa na drugi naskok izgublja. Vee čaka na finish, Mihalek »zagode« svoj spurt iz starih let — zapleta se »eicer« v »progo«, pa je sigurno prvi!

1. Mihalek (I) 5:23.1, 2. Valenta (F) 5:24.2, 3. Fux (I) 5:36.9, 4. Cilepič 5:52.1. — Fuxu je res upelo, kot je obljubil izpod 5:40. — Točke: Ilirija 7, Fiumana 4.

100 m dame: Prvi start ni uspel. Pri repri ista smola — plavavci odplavajo skoro 20 m, predno uspe, da jih priključijo nazaj. Tretjič gre! Na 50 m so vse skoro istočasno — čas 36 sek. — Grosjeva ne vzdrži spurta Stipanovičeve in v borbi podleže. Popolnoma je odpovedala Keržanova. 1. Stipančič (F) 1:17.2, 2. Groschel (I) 1:20.4, 3. Derenzini (F) 1:23.4, 4. Keržan 1:24.8.

Točke: 11:11. 100 m hrbtne gospodje: Startamo brez Willana — zamenjuje ga Pestevšek. Oba sta malo nerazpoložena! — Schell je kmalu od starta na vodstvu, dočim je Pestevšek zaostal. Schell povečava naskok, pri 70 m pa si tudi Pestevšek prene na tretje mesto: 1. Schell (I) 1:15.8, 2. Cauci (F) 1:20.4, 3. Pestevšek 1:21.2, 4. Vittori (F) 1:24. — Točke: I. 18, F. 15.

100 m prsto gospodje: Točka, ki vna-

dov »Pravde« živno. Uprava »Pravde« ima že sedaj 5 milijonov prijavljenih naročnikov, ki žele dobivati list na dom, a morajo čakati že nekaj let, ker ni papirja za tiskanje časopisa. Naklade knjig dosegajo astronomske številke. Puškinova dela so natisnili l. 1936 v 31 milijonih izvodov. To naklado so že presegla dela Marxa in Lenina. Vse je ogromne naklade so razpordane do poslednje knjige. Ako izida novo delo znanega pisatelja, stoji ljudje v dolgih vrstah pred knjižarnami in naklade od 50.000 izvodov so v nekaj urah razprodane. V javnih knjižnicah, ki jih je okoli 70.000 po vsej Rusiji, se morajo čitatelji mesece naprej pripraviti za knjige ljubiteljskih avtorjev. Ruski človek živi z junaki svojih knjig in so posamezne osebnosti iz znanih romanov bolj popularne, kakor najbolj znane žive osebnosti. Priznani sovjetski pisatelji so pri ruskem človeku v čast, kakor v zapadni Evropi sloveči igralci ali sportniki. Veliko je tudi povpraševanje po znanstvenih delih. Nedavno so izšla v 100.000 izvodih Kantova dela. Bila so takoj razprodana in danes se pripravajo po ruskih družbah o stavku kakor filozofa s prav tako gorečnostjo, kakor o prečen socialnem ali gospodarskem vprašanju.

prej vzbuja mnogo interesa: Koharovič (F) plava baje celih 100 m »butterfly«. — Cerer se ne da — potegne pri 50 m čas 32! — Po obratu Hritar opusti metuljčka, pri 80 m tudi oba Italijana, ki sta se preveč iztrpela in v spurtu podleže! Dvojna zmaga Ilirije — Cererjev rezultat je presenetil vse, zasenčil je svoj lastni rekord.

1. Cerer (I) 1:13.8, 2. Hribar (I) 1:22.8, 3. Koharovič (F) 1:23.2, 4. Sperber 1:25.2. Točke I. 26, F. 18.

100 m prsto: Vittori velja za valkega favorita: dosegel je čase, enake Fritschevim. Nervozna je velika Fritsch vodi ves čas, v spurtu pa podleže obema nasprotnikom v dokaj slabem času:

1. Bianchi (I) 1:03.3, 2. Vittori (F) 1:03.8, 3. Fritsch 1:04.1, 4. Zieherl 1:05. — Rezultat je malo čuden, ker se je zdelo, da je na cilju bil prvi Vittori — sigurno pa razlika ni bila pol sekunde! Točke: I. 20, F. 26.

100 m hrbtne dame: Finčeva gre v vodstvo, dočim se ostale tri drže skupaj. Finčeva slabo obrne in izgubi prvo mesto. Sicer se popravi, vendar v spurtu podleže! — Spet smo v točkah elabši od Fiumane!

1. Stipančič (F) 1:34.1, 2. Fine (I) 1:34.6, 3. Lampret (I) 1:36, 4. Derenzini (F) 1:46. Točke: 34:32 za Ilirijo.

100 m prsto dame: Zadnja točka pred stafetama — odločilna za skupni izid. Želimo si, da bi imeli Wernerjevo tu, ker so nasprotnice močnejši pri prvem startu naša startarja morda malenkost prezgodaj in starter pozove tekmovalke nazaj. Jurija odredi odmor, v katerem se vrši domača medtočka. — Reprija uspe — toliko, da niti eden službenih stoperjev ni stopal. — Saša vodi z »butterflyjem« — ko pa pride v prsto, mora položiti orožje in spet nato ostane samo drugo in tretje mesto!

1. Pizul (I) 1:35.2, 2. Fine (I) 1:35.8, 3. Binder 1:37.4, 4. Geletich 1:40.7. — Točke 39:38 za Ilirijo.

4 x 200 m gospodje:

Odsotnega Willana zamenjuje Cerer, ki gre prvi na pot z najboljšim domačinom, Valento. Cenijo ga na 2:30, čemur Cerer najbrže ne bo kos — upamo pa, da Loda Mihalek in Schell nadoknadita! — Start! Cerer skoči malo kasneje, pa takoj potegne v vodstvo. Pri 100 m obrne prvi v 1:10, Valenta 1:11, Zadnjih 50 m oba spurtata, vendar uspe Cererju obdržati vodstvo — ura kažejo 2:29, Mihaleka se Comandini priplepi — do zadnjega obrata, ki mu v spurtu Mihalek pobegne — s 3 m naskoka gre Schell na pot. Čas Mihaleka 2:29! — Schell povečava naskok zlasti v finishu in Fritsch starta v čisto vodo. Tudi Schell ima 2:29! Fritsch stalno pridobiva, skozi cilj gre z 20 m naskoka, brez finiša, sigurno:

1. Ilirija: 10:00.8, (Cerer—Mihalek—Schell, Fritsch) 2. Fiumana: 10:17. — Točke 49:44 za Ilirijo.

Zadnja točka nam ne more več vzeti zmago. Tudi če izgubimo stafeto, smo za eno točko pred Fiumano.

Starta Finčeva — zaostane za sekundo. Lampretova popravlja malo razliko, Keržanova pa izenači — prešla je iz svoje proge. Nana kot zadnja podleže za drobno sekundo — štafeta je dosegla najboljši letošnji čas:

1. Fiumana (Catonaro—Derenzini—Pizul—Stipančič) 2:21, 2. Ilirija (Fine II.—Lampret—Keržan—Groschel) 2:22.9.

Končno stanje točk: 55:54 za Ilirijo.

Jutri — na Ljubelj!

Največja motociklistična prireditev sezone se začne ob 10.

Vsa naša sportna publika že težko pričakuje velika mednarodna motociklistična dirko na Ljubelj, ki jo jutri dopolnje ob 10. priredi M. K. Ilirija. Veliko število tu in inozemskih dirkačev je že na Ljubelju. Danes popoldne bo trening prekinjen in se vsi tekmovalci korporativno udeležijo pogrebu pokojnega predsednika M. K. Ilirije g. Rudolfa Zalokerja. Takoj po pogrebu pa vsi skupno oddidejo na Ljubelj. Znani ljubeljski rekorder iz prejšnjih let Zagrbečan Ante Urošić je že prisel, topot s specialnim dirkalnim strojem DKW kompressor. Na Ljubelju sta razen ostalih Avstrijcev že Hönel in Krammer, ki sta pred krat-

kim prejela zlate sportne znake avstrijskega motosaveza. Sploh so se za letošnji ljubeljsko dirko pripravili tako renomirani vozači, da smemo resno računati z zrušitvijo dosedanjega ljubeljskega rekorda.

Ponovno opozarjamo, da se tekmovalna proga zapre točno ob 10. Avto in motorpark bo pri Sv. Ani na teniškem igrišču g. barona Borna.

Putnikov avtobus odhaja na Ljubelj jutraj ob 6. iz Gajeve ulice in se vrača v Ljubljano zvečer ob 20. Cena z všteto vstopnino je 55 din. Prijave se sprejemajo samo še danes.

Otvoritev jesenske sezone

Jutri ob 17. varadžinska Slavijska—Ljubljana, predtekma ob 16.

Varadžinska Slavijska igra v nedeljo na igrišču ob Tyrševi cesti, kjer bo pomerila svoje moči s S. K. Ljubljano. Vsaka reklama je odveč — vapičje dejstva, da je pred kratkim isto moštvo občutno porazilo bivšega državnega prvaka Concordijo v Zagrebu samem.

Moštvo Slavijske dosepe v Ljubljano z najboljšim moštvom, tudi S. K. Ljubljana, na-

na naj prisostvuje reviji najboljših slovenskih nogometnih zastopnikov, ker edino v tem primeru bo zamenjena moštva morala in materialna podpora, ki jo klub potrebuje tako neizprosno!

SK Ljubljana

na poti iz krize

Ponovni sestanek klubovih prijateljev je pokazal mnogo dobre volje in prinesel tudi nekaj denarja

O krizi in likvidaciji SK Ljubljane je završalo po naši sportni javnosti že pred dobrimi 14 dnevi, toda treba je bilo dvakrat sklicati sestanek, na katerem naj bi se rešila usoda našega najboljšega nogometnega kluba. Presočnejši šale, ko je bil ta sestanek že drugi, je bil elekleni salon pri »šestici« mnogo premajhen, da bi bil sprejel vse, ki so prišli.

Po kratkem uvodu klubovega predsednika g. Šibenika so klubovi funkcionarji seznanili navzoče z glavnimi številkami, ki so bile lani izdane za bitje in žitje SK Ljubljane, obenem pa jim predložili, da je najnujnejše bodoče potrebe (skupno a popravilo igrišča) treba klubu okroglih 50.000 din. O višini tega na prvi pogled visokega zneska in načina, kako bi se dalo za prvo silo zbrati morda vsaj polovico tega, je izrazilo svoja mnenja več govornikov, med katerimi je bil najbolj prepričevalen g. Kralj, ki je zastopal stališče, da mora klub sedeti na samopomoči. Zainteresirani je treba zanj široko množico ljubljancev, treba je iti na delo od človeka do človeka, pa bo klubovski članski seznam kmalu izkazoval več kakor borih 200 članov, ki jih ima sedaj. Mnogo bridko resničnih ugovoritev iz dosedanjega težkega življenja v klubu je zboru naslikal »dušac« kluba g. Nejeveljko Buldvič, ki so ga zborovalci opetovano prekinjali z aplavzom.

Klubovo vodstvo bo sedaj pretrpelo tudi vse ostale predloge, ki so bili stavljeni glede sanacije klubovih financ in dela v klubu sploh. Izdane bodo nove nabiralne pole, za popravilo igrišča posebni kuponi, v odobor pa bo vstopilo ducat novih delavcev, ki bodo skušali razbremeniti peščico sedanjih članov v delovnem odboru kluba.

Da je bilo razpoloženje zborovalcev — razen morda samih sklicateljev sestanka — zelo optimistično, kaže dejstvo, da je v teku večera pristopila cela vrsta novih starih ter rednih in izrednih članov, razen tega pa so navzoči kar mnogorede zbrali za klubovo blaginjo še lep znesek v gotovini. Če nas vsi znaki ne motijo, je SK Ljubljana po tem sestanku prebrodila prvo nevarnost in se vsaj za prvi mesec rešila poloma, čeprav se pri nas nikoli ne more reči, da to to razpoloženje tudi tako ostalo. Na vseh onih, ki se jim je pradsnočnim odvadil težak kamen od srca zaradi obstoja SK Ljubljane, pa je zdaj, da res strmo vse sile in pomagajo klubu do dokončne sanacije. Potem se tudi ne bo treba bati od tekme do tekme, kaj bodo prinesle!

V nekaj vrstah

Za sojenje ligaških tekem je sodnišid odbor ljubljanskega podsaveza določil naslednje sodnike: Camernika Antona, Držaja Stanka, Lukežiča Ivana, Macoratića Lada in Schnellerja Antona. Razen njih je seveda še nekaj desetini ostalih kandidatov, vprašanje je le, če klubi ne bodo predradi posegali po tujih sodnikih.

Zveza slovenskih lahko atletskih klubov (Službeno). Iz seje t. o. in u. o. 9. VIII. Dovoljuje se nastop na lahkoatletskem dvojboju Maribor : Celje v Celju v nedeljo 15. t. m. vsem celjskim in mariborskim lahkoatletom, članom izvenceljskih in izvenmariborskih klubov, včlanjenih v JLAS, toda le s predhodnim pismenim dovoljenjem klubov. Na sportnem dnevu SK Savice, Strazišče pri Kranju, je dovoljen nastop vsem lahkoatletom klubov, članov JLAS na teritoriji Zveze, toda samo izven konkurence, ker razpisana darila niso v skladu s čl. 30. tehn. posl. pravilnika JLAS. Opozarjajo se vsi klubi in savezni sodniki, da naj v bodoče vpišejo v zapisnike tekmovalci: pri skokih vse vmesne skoke, pri tekih vse merjene čase in pri skokih ter metih vse mere in poizkuse, veljavne in neveljavne. (Iz seje k. o. 30. VII). Po prijavi tehn. referenta se izbirnih meetingov za troboj niso udeležili atleti: Zgur Mirko, Pleteršič Feri, Sodnik Boris, Pavlič Ivo, Sušteršič Milan, Kosce Miloš, Čurda Hugo, Nabernik Anton, Slanina Edo, Malnarčič Milan, Kulakov Dimitrij, Stok Ivan, Starman Lado, Kajfež Karel, Tinta Lado. Ker so bili v službenih objavah pozvani, naj opravijo zadržek in tega niso storili, jih je kazenski odbor brez zaslišanja kaznoval po čl. 28 k. p. JLAS z ukorom. Ker niso zadostili svojim denarnim dolžnostim v smislu § 3, tč. 6 pravil JLAS in pozivu Zveze z

Rafael Sabatini:

MORSKI KRAGULI

Gusarski roman

>Poživla, lady!<

Za hip ga je sovražno in zaničljivo premerila z očmi; nato je po bliskovito zgrabila za nož, ki je ležal na mizi, in sunila proti njegovemu srcu. Toda gusarjeva roka je bila hitrejša. Nož je zaženkel na tla. Ihtilaj ji je planil iz grla, od dvojne stude do lastnega dejanja in do moza, ki jo je držal. Groza jo je premagala; nezavestna mu je omahnila na prsi.

Nagonsko jo je ovil z roko in jo za trenutek stisnil k sebi. Spomnil se je večera pred petimi leti, ko mu je pod sivim zidovjem Godolphinskega gradu zadnjik tako slonela na prsih. Vse to je bilo čudno in neverjetno kakor blodnje bolnih možganov.

Zgrabil jo je okrog pasu, si jo zadel na silno ramo in krenil proti izhodu. Njegovo delo v Arwenacu je bilo opravljeno. — da dosegele je bil več, kot je nameraval — hkratu pa tudi manj.

>Na pot!< je velel, in tiho, jadrno, kakor so bili prišli, so se gusarji usuli iz gradu. Niti ena roka se ni vzdignila, da bi jim branila. Sakr el Bahr je tekel tako lahkotno, kakor da ne bi bila nezvest-

na ženska nič težja od njegovega plašča. Pred njim so nesli Lionela, zvezanega in z zamašenimi usti.

Samo enkrat se je sir Oliver še ustavil, da se je čez temno lesketanje vode ozrl na gozde, ki so skirvali gosposko hišo v Penarrowu. Kako rad bi bil še enkrat stopil v svoj dom! A tedajci sta se približala dva izmed njegovih častnikov, Otmami in Ali, v vnetem pogovoru. Otmami mu je položil roko na komolec ter pokazal na briče luči v Smithicku in Penyumwicku.

>Gospod, tamle doli so fantje in dekleta, ki bi šli na semnju dobro v denar.<

>Gotovo da, >je ravnodušno odvrnil Sakr el Bahr.

>Ali naj vzamem petdeset pravovernikov in jim napravim kratek obisk? Niti slutijo ne, da smo tu; lahek posel bi imeli.<

Sakr el Bahr se je zdrnil iz svoje zamišljenosti.

>Norec si, Otmami, oče vseh norcev. Lahko bi že vedel, da so mi posvečeni vsi, ki se prištevajo k mojemu nekdanjemu ljudstvu. Razen teh dveh ne vzamemo nikogar v sužnost. Naprej, v Allahovem imenu!< Toda Otmami se ni dal tako odpraviti. >Ali maj bosta bore dva ujetnika vse plačilo tega potovanja po tujih morjih? Kaj je to odprava, vredna Sakr el Bahr?<

>To bo Sakr el Bahr sam presodil,< je bil nejevoljni odgovor.

>Se nekdo drug bo sodil, gospod. Kako bo naš paša, slavni Asad ed Din, pozdravil tvojo vrnitev

a tem siromašnim plenom? Kako se misliš zagovarjati, da si za tako majhno omo spravil v nevarnost toliko pravovernih ljudi?<

>Paša naj vprašuje, kar ga bo volja, in jaz mu bom odgovoril, kar bo mene volja in kar mi bo Allah položil na jezik. Naprej, sem rekel.<

In šli so naprej. Sakr el Bahr je čutil samo toploto telesa na svojem ramenu, in njegova razburjenost je bila tolikšna, da sam ni vedel, ali vnema ta toplota v njegovem srcu ljubezen ali sovraštvo.

Dospeli so na breg ter prišli na ladjo, ki ni bil še nihče opazil njene navzočnosti. Sapa je bila bistra in neutegoma so spet odpluli. Ob solnčnem vzhodu ni bilo o gusarjih nikjer več sledu.

Da ni manjkalo Rozamundo in Lionela Tressallana, bi bile maloštevilne priče tega dejanja lahko mislile, da se jim je sanjalo.

Rozamundo so spravili v kabino med glavnim jantrom in krmo, ki jo je Sakr el Bahr skrbno zaklenil. Lionela je ukaza vrči v temno luknjo pod lino: tam naj leži in premišljuje o svojih grehih, dokler brat ne najde časa, da odloči njegovo usodo — kajti zastran te ni bil odpadnik še ničesar sklenil.

Sakr el Bahr je ležal tisto noč na palubi pod zvezdami in premišljeval o marsičem. Ena izmed teh reči, ki je zavzemala v njegovih mislih sicer le nevažno mesto, a je pozneje igrala važno vlogo v naši zgodbi, je bila v zvezi z Otmami in njegovimi besedami. Da, kakšen neki bo Asadov pozdrav, če mu bo mogel po vseh nevarnostih tega dolgega poto-

vanja pokazati samo dva ujetnika, ki ju misli vrh tega še pridržati zase? Kako bodo njegovi sovražniki to izbratili, kako bo pograbil za Asadova siceršnja ženska, ki ga sovraži z vso grenkobo ljubosumnja?

Morda so ga prav ti presoiki pogladi ob prvem jutrnjem svetu v obupno pustolovščino, ki mu je pripadla naproti v podobi velike holandske ladje. Čeprav je dobro vedel, da njegovi gusarji niso vajeni boja na širokem morju, se je neutegoma spustil za njo. Lord Henry Goade nam na podlagi zapiskov Jasperja Leigha obširno opisuje ta boj. Iz vsega naj tu le omenimo, da sta utrpeli obe strani hude izgube. Topovi niso igrali posebne vloge; Sakr el Bahr je poznal svoje ljudi in se je podivil, da sta bila z nasprotnikom hitro drug ob drugim. Z verzišnim oklepom na sebi, vihteč svojo krivo sabljo, je prvi planil na Holandskevo palubo; njegovi morskari kragulji so udarili za njim, rjoveč njegovo in Allahovo ime.

Vodjeva divja burnost jih je izpodibljala kakor vselej. Zviti Holandec je hitro spoznal, da je ta nejeverniška tolpa samo telo, ki mu šele kapitan daje močane in dušo. V gostih trumah so udarili nadenj, prepirčani, da jim mora njegov padec prinesiti zmago. Imeli so srečo. Holandska partizana se mu je zadržala skozi veržino srajco in ga ranila v mero, za kar se v svoji bojni vnemi ni zmenil. Holandski meč je opazil to vrzel in ga krvavečega podrl na palubo. Toda Sakr el Bahr se je spravil pokonci.

MALI OGLASI

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodajalce posameznih radio aparatov za Dolenjsko sprejemno. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Stranski zaslužke« 20049-1

Pridno dekle ki zna tudi kuhati, dobi službo. Marija Götz, Rogatec. Mesečni plač 20 Din. 20096-1

Klavica in čistila na perutnino, sprejem. Domo-branska c. 7. 19811-1

Mizarski pomočnik ki je dobro vpeljan v stavbiški posel, dobi takoj mesto. — Prednost imajo oni, ki znajo še nemški jezik. Naslov v vse posloval. Jutra. 20174-1

Zdravo dekle iz boljše hiše staro 14 do 15 let s perfektnim znanjem nemškega jezika takoj sprejemna za svoje malo dekletce. Po goje in fotografiji pošljite na naslov: Upravitelj gradske javne bolnice v Šubotici, Dunavska banovina. 20138-1

2 krojaška pomočnika samo za boljše veliko delo sprejme takoj Anton Medvešek, krojaštv Trbovlje. 20141-1

Natakarico mlajšo in čedno, ter kuhinjsko

pomočnico sprejme Kokalj, Trbovlje. 20140-1

Izurnjene pletilje sprejme za stalno delo Fran Koe, Zidovska 5. 20136-1

Modistinja sprejme za stalno prot. dobri plači. Naslov v vse posloval. Jutra. 20162-1

Mizarskega pomočnika zmožnega pohištvenega dela, iščem za takojšnjo nastop. Šifer Leopold, mizar, Polhov Gradec 38. 20192-1

INSERIRAJ V »JUTRO«

G. Th. Rothman:

VRTISMRČEK in ŠILONOSKA

Nove pustolovščine

80

Lahko si mislite, da vzameva podplate pod pazduho! Najprej spremim Šilonosko domov, saj to se spodobi, jelite? Treba je namreč vedeti, da stanujejo pozimi, ko ni več žita na njivah, v lični hišici za kmetijo. Zvonca kakopak pri Šilonoskih ni. Trkanje na okna, branjeje v vrata, vse je zaman. Nihče se ne oglasi!

36

na ženska nič težja od njegovega plašča. Pred njim so nesli Lionela, zvezanega in z zamašenimi usti.

Samo enkrat se je sir Oliver še ustavil, da se je čez temno lesketanje vode ozrl na gozde, ki so skirvali gosposko hišo v Penarrowu. Kako rad bi bil še enkrat stopil v svoj dom! A tedajci sta se približala dva izmed njegovih častnikov, Otmami in Ali, v vnetem pogovoru. Otmami mu je položil roko na komolec ter pokazal na briče luči v Smithicku in Penyumwicku.

>Gospod, tamle doli so fantje in dekleta, ki bi šli na semnju dobro v denar.<

>Gotovo da, >je ravnodušno odvrnil Sakr el Bahr.

>Ali naj vzamem petdeset pravovernikov in jim napravim kratek obisk? Niti slutijo ne, da smo tu; lahek posel bi imeli.<

Sakr el Bahr se je zdrnil iz svoje zamišljenosti.

>Norec si, Otmami, oče vseh norcev. Lahko bi že vedel, da so mi posvečeni vsi, ki se prištevajo k mojemu nekdanjemu ljudstvu. Razen teh dveh ne vzamemo nikogar v sužnost. Naprej, v Allahovem imenu!< Toda Otmami se ni dal tako odpraviti. >Ali maj bosta bore dva ujetnika vse plačilo tega potovanja po tujih morjih? Kaj je to odprava, vredna Sakr el Bahr?<

>To bo Sakr el Bahr sam presodil,< je bil nejevoljni odgovor.

>Se nekdo drug bo sodil, gospod. Kako bo naš paša, slavni Asad ed Din, pozdravil tvojo vrnitev

Plaćilni natakari

representativni, praktični v kavarinškem in restavracijskem poslu, iščem namestitve. Cenj ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zmožne«. 20163-2

Sadje

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Ia sveže češnje debele, za vkuhanje 50 kg 140 Din. franko, vzročna razpoložljiva: G. Drechsler, Tuzla. 20170-34

Kupuj domače blago!

Naslove malih oglasov pošiljamo samo onim, ki pošljejo znamke za 3 din.

Kdo bi pomagal oziroma posodil rešeno visokocilicni denar, da bi mu bilo omogočeno dokomati študij v inozemstvu. Cenjene ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pozneje vrnitev z obrestmi«. 20054-2

Plačilna prvovrstna želja mesto ali na račun v gostino, v notoč. Govoriti nemško, hrvaški jezik. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »100«. 20119-2

Pošten in zanesljiv govorim več jezikov, — mnogo let služboval v menialnici iščem službo, Sprejemam tudi za stopstva kake dobre domače trdnice. Pon. pod »Inteligent« na oglasni odd. Jutra. 20152-2

Kupim Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tračnice profila 9 kg potrebuje oca. 500 m Talionica željeza Topusko. 20094-7

Kapital Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Hranilne vloge vseh deseterih zavodov terarje in vrednostne pa pite v vseh oaslužnost po najvišji cenj takoj v gotovini

A. Planinšek Ljubljana, Bethovnova ul. 14. Telefon 35-10 39-16

Kdo bi prodal hranilno knjižico Ljudske posojilnice Ljubljane do 25.000 Din na knjižico za polno vrednost. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vrednost nad 150.000 Din«. 20180-16

Lokali Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodaj gostilno na najprometnejšem mestu v plitu, Dalmacija. Zaradi bolezni. Naslov v vse posloval. Jutra. 20025-19

Trgovino mehanega blaga v centru periferije Ljubljane ugodno prodam. Pon. na ogl. odd. Jutra pod »Najlepša prilika«. 20117-15

Posest Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nova zidana vila čedna napredna za 95.000 Din. Vprašati v gostinji Zohar, Maribor, Tržaška c. št. 3. 20081-26

Enodružinsko hišo vzamem s oktobrom v najem, katero bi pozneje eventuelno kupil. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V bližini mesta«. 20088-20

Večje število parcel kompleksov posestev, gozdov, trgovskih in stanovalskih blit ter v tina napredaj gradben. strokov. usposobljen posredovalec Kanaver Ludvik, Cesta 29. oktobra 4. Telefon 37-33. Pooblaščen graditelj in sodni cenilnik za vse stroške brezplačno na razpolago. 09-30

Hiša z gostilno v Ljubljani, prometna točka, napredaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodno 777«. 20098-20

Stanovanje odda Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje za november, oddam v Zitnikovi ulici 3. 20145-21

Eno ali dvosobno stanovanje oddam za september v Podrožniku. Nasl. v vse posloval. Jutra. 20160-21

Dijakne sobe Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva dijaka nižjelože iz boljše rodbine, sprejemna na dobro hrano ter zračno in solnčno stanovanje v centru mesta. Cena zmerna. Pomoč pri učenju ter strogo nadzorstvo. Naslov v vse poslovalnicah Jutra. 19542-38

Dijakinjo iz boljše rodbine, najraje 1 do 30letko sprejem v popolno oskrbo v sončno sobo. Na razpolago kopalnica, klavir in vestna vzgoja. Naspr. gimnazije na Poljanah. Naslov: Milica K. Poljanski nastp 14-II. Lj. biljana. 20156-22

Soba odda Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kabinet ugodno oddam. Pražsko. va ulica 10-III. levso. 20157-23

Opremljeno sobo s posebnim vvhodom oddam 1 ali 2 osebama. Naslov v vse posloval. Jutra. 20151-23

Soba s posebnim vvhodom od 2 do 6 osebama po dogovoru. Naslov v vse poslovalnicah Jutra. 20191-23

Razno

Novosti perila, obleke, pumparice i. t. d. nudi ceneno PRESKER, Sv. Petra c. 24.

Enodružinsko hišo

vzamem s oktobrom v najem, katero bi pozneje eventuelno kupil. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »V bližini mesta«. 20088-20

Večje število parcel

kompleksov posestev, gozdov, trgovskih in stanovalskih blit ter v tina napredaj gradben. strokov. usposobljen posredovalec Kanaver Ludvik, Cesta 29. oktobra 4. Telefon 37-33. Pooblaščen graditelj in sodni cenilnik za vse stroške brezplačno na razpolago. 09-30

Hiša z gostilno v Ljubljani, prometna točka, napredaj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ugodno 777«. 20098-20

Stanovanje odda Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje za november, oddam v Zitnikovi ulici 3. 20145-21

Eno ali dvosobno stanovanje oddam za september v Podrožniku. Nasl. v vse posloval. Jutra. 20160-21

Dijakne sobe Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dva dijaka nižjelože iz boljše rodbine, sprejemna na dobro hrano ter zračno in solnčno stanovanje v centru mesta. Cena zmerna. Pomoč pri učenju ter strogo nadzorstvo. Naslov v vse poslovalnicah Jutra. 19542-38

Dijakinjo iz boljše rodbine, najraje 1 do 30letko sprejem v popolno oskrbo v sončno sobo. Na razpolago kopalnica, klavir in vestna vzgoja. Naspr. gimnazije na Poljanah. Naslov: Milica K. Poljanski nastp 14-II. Lj. biljana. 20156-22

Soba odda Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kabinet ugodno oddam. Pražsko. va ulica 10-III. levso. 20157-23

Opremljeno sobo s posebnim vvhodom oddam 1 ali 2 osebama. Naslov v vse posloval. Jutra. 20151-23

Soba s posebnim vvhodom od 2 do 6 osebama po dogovoru. Naslov v vse poslovalnicah Jutra. 20191-23

Razno

Novosti perila, obleke, pumparice i. t. d. nudi ceneno PRESKER, Sv. Petra c. 24.

KLISEJE ENO IN VEČBARVNE Jugografika SV. PETRA NASIP ST. 23

Posest Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nova zidana vila čedna napredna za 95.000 Din. Vprašati v gostinji Zohar, Maribor, Tržaška c. št. 3. 20081-26

Lokali Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodaj gostilno na najprometnejšem mestu v plitu, Dalmacija. Zaradi bolezni. Naslov v vse posloval. Jutra. 20025-19

Trgovino mehanega blaga v centru periferije Ljubljane ugodno prodam. Pon. na ogl. odd. Jutra pod »Najlepša prilika«. 20117-15

Posest Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nova zidana vila čedna napredna za 95.000 Din. Vprašati v gostinji Zohar, Maribor, Tržaška c. št. 3. 20081-26

Lokali Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodaj gostilno na najprometnejšem mestu v plitu, Dalmacija. Zaradi bolezni. Naslov v vse posloval. Jutra. 20025-19

Trgovino mehanega blaga v centru periferije Ljubljane ugodno prodam. Pon. na ogl. odd. Jutra pod »Najlepša prilika«. 20117-15

Posest Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nova zidana vila čedna napredna za 95.000 Din. Vprašati v gostinji Zohar, Maribor, Tržaška c. št. 3. 20081-26

Lokali Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prodaj gostilno na najprometnejšem mestu v plitu, Dalmacija. Zaradi bolezni. Naslov v vse posloval. Jutra. 20025-19

Trgovino mehanega blaga v centru periferije Ljubljane ugodno prodam. Pon. na ogl. odd. Jutra pod »Najlepša prilika«. 20117-15

Posest Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nova zidana vila čedna napredna za 95.000 Din. Vprašati v gostinji Zohar, Maribor, Tržaška c. št. 3. 20081-26

Lokali Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

TEL. 35-36 LJUBLJANA PARKETE BOKAL ANTON Narodna sprejemna v Kolodvorih 14 SOLIDNO DELO. NIZKE CENE.

Doolan: Stekleni rubin

>Da, tu se skriva dosti zgodb., je dejal trgovec s starinami tisto vroče popoldne. Mudila sva se v njegovi trgovini v Los Angelesu, v stari španski četrti. Lokal je bil bladen, senčnat, majben, poln omar in polic, kjer so počivali dragulji in starine.

Mali stari draguljar, ki je stal poleg mene, s svojim temnim, nagubanim obrazom, drobnost, belo bradico in posmehljivimi očmi, se mi je zdel prav tako starinski kakor njegova trgovina.

>Zgodbe, rojene v zmedji življenja, je na daljeval, >iz ljubezni, sovraštva in ljubosumnosti — zdaj so globoko zakopane v teh drobnih kamnih v moji trgovini — tako globoko počivajo, da ne bodo nikoli več prišle na dan. Toda nekdo sem zvedel eno izmed njih...<

Prosil sem ga, naj mi to zgodbo pove in zdaj jo tu ponavljam.

>Pred nekaj meseci mi je prineslo prav mlado dekle velik kamen. Bil je steklen rubin, je pojasnil, zelo velik in vdelen v ceneno broško. Ko sem ji rekel, da je kamen brez vrednosti, so me njene oči tako obupano pogledale, kakor bi bilo od tega kamna odvisno vse njeno življenje. Bila je Kitajka. Mislim, da je bila iz boljše hiše, a oblečena siromašno na ameriški način. Bila je neverjetno suha in na njenem obrazu so se že poznale črte, ki jih je zarezal boj z življenjem.

>Ta dragulj mora biti dragocen!< je vzkliznila. >On mi ga je podaril, ko sem odšla od doma, in dal mi je razumeti, da je mnogo vredni! In moj častiljivi oče se je razumel na drage kamne. Ko je še živel, je imel v Sanghaju takšno trgovino kakor vi.

Bila je majhna trgovina in čeprav ni mnogo zaslužil, je bil znan po dragocenih kamnih, ki jih je imel — zlasti po barvanih.

In ukazal mi je, naj ta rubin skrbno hranim. Takrat je bil sicer zelo hudo name, toda ne morem verjeti, da bi mi bil rekel kaj neresenicega. Svoj živ dan je bil poštenjak!<

Ko sem jo vprašal, zakaj se je njen oče jezil nanjo, mi je hitro povedala:

Hotela je vzeti mladega moža, ki je prišel s svojim polkom iz Kantona. Naposled je ubogala svojega očeta in sklenila počakati, da bo videla, ali je njena ljubezen prava. Da bi poplačal njeno poslušnost in ločil oboje mlada človeka, jo je oče poslal v New York, kjer naj bi se naučila vsega tistega, kar je potrebno, da se bo stara Kitajka dvignila iz svojega negibnega tisočletnega spanja.

Oče ji je dal nekaj denarja za nekaj mesecev, za nepričakovane dogodke pa ji je izročil ta kamen in ji dejal, naj ga dobro shrani. Morda se je bal, da ga ne bi mislila lahkomiselno prodati, zato ji je izročil obljubo, naj kamen obdrži, dokler ne pride v New York in dokler ji ne piše, kaj mora storiti, da bo spoznala rubinovo pravo vrednost.